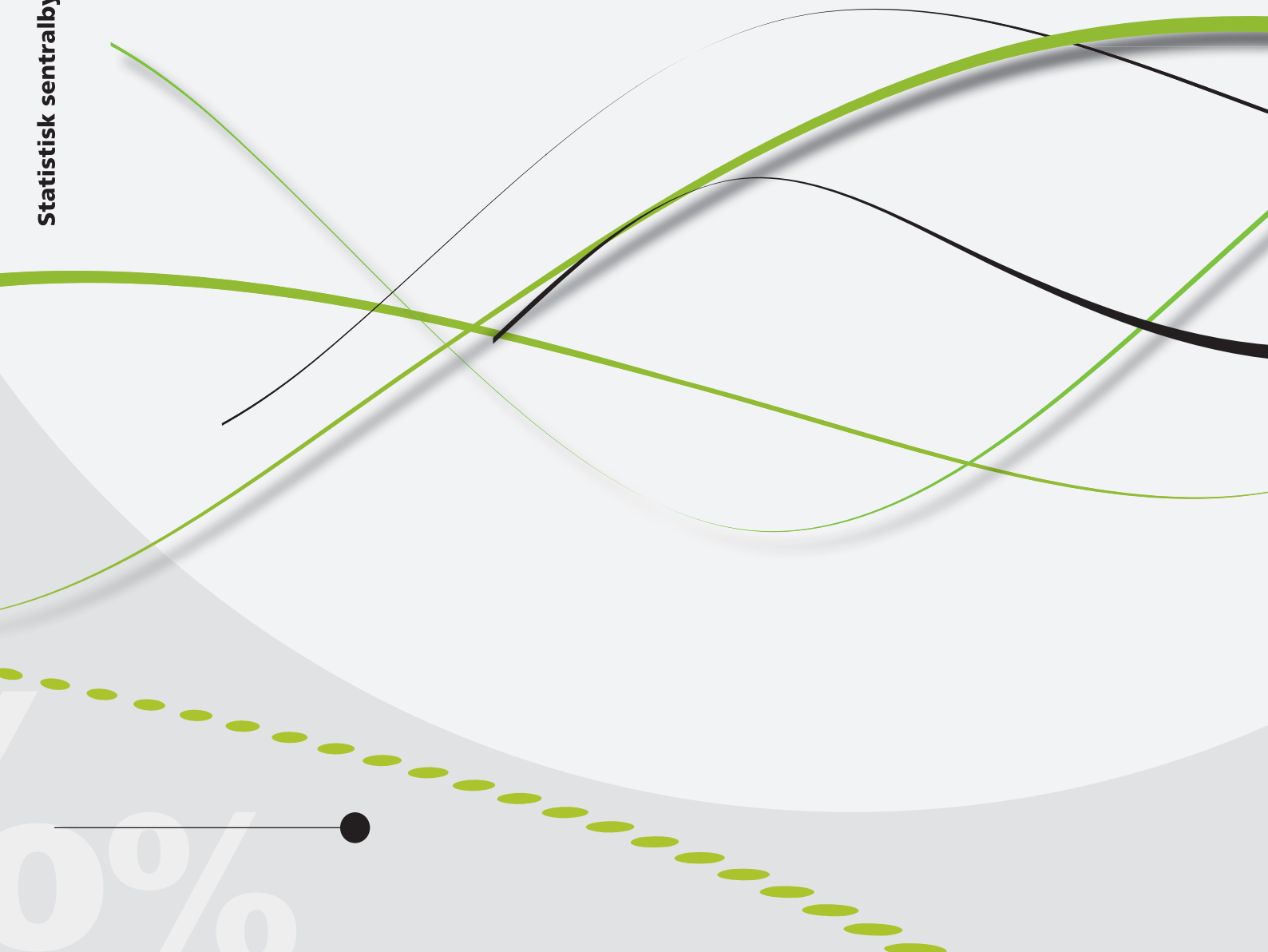

Anders Ekeland

Ny sjanse - varige resultater?

En vurdering av integreringstiltaket "Ny sjanse"

Anders Ekeland

Ny sjanse - varige resultater?

En vurdering av integreringstiltaket "Ny sjanse"

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

© Statistisk sentralbyrå Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Standardtegn i tabeller	Symbol
ISBN 978-82-537-8409-0 (trykt)	Tall kan ikke forekomme	.
ISBN 978-82-537-8410-6 (elektronisk)	Oppgave mangler	...
ISSN 0806-2056	Oppgave mangler foreløpig	...
Emne: 06.01	Tall kan ikke offentliggjøres	:
Publisert juni 2012	Null	-
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

Rapporten er en analyse av i hvilken grad deltakere på tiltaket "Ny sjanse" kom over i varig arbeid. "Ny sjanse" er et kvalifiseringsprogram for innvandrere som ikke har kommet inn under introduksjonsordningen for flyktninger og som selv etter flere år i Norge ikke har en fast tilknytning til arbeidsmarkedet. Tiltaket er ment å være heltidsbeskjeftigelse for deltakerne, og normert varighet er to år. "Ny sjanse" er en forsøksordning i noen få kommuner og en del bydeler i Oslo. Innholdet i tiltaket varierer mellom deltakere og mellom kommunene, og består bl.a. av innføring i norsk språk og samfunn og jobbsøkningsaktiviteter. Et viktig ledd er å utarbeide en individuell plan for hver enkel deltaker.

Med utgangspunkt i en liste over deltakerne på "Ny sjanse" fra 2005 til og med oktober 2009 har det vært koblet på arbeidsmarkeds-, utdannings- inntektsdata. Rapporten analyserer hvilken arbeidsmarkedstilknytning deltakere hadde før og etter tiltaket.

Rapporten er finansiert av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI). Takk til Anders Fyhn og Elisabeth Dreier Sørvik fra IMDI, som har bidratt med utførlige kommentarer til tidligere utkast

Sammendrag

"Ny sjanse" er et arbeidsmarkedstiltak for innvandrere som er langtids sosialhjelpsmottakere og selv etter flere år i Norge ikke har en fast tilknytning til arbeidsmarkedet. Tiltaket er en forsøksordning i noen få kommuner og en del bydeler i Oslo og ble startet opp 2005. Grunnelementene i tiltaket er norskopplæring, samfunnskunnskap, arbeidstrening. Den konkrete gjennomføringen varierer imidlertid en god del fra kommune til kommune og over tid.

Målet med denne rapporten er å undersøke om "Ny sjanse" fører til økt varig sysselsetting for deltakerne. Vi ser på de som avsluttet "Ny sjanse" i perioden 2005 til og med oktober 2009. Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har stilt til rådighet data om deltakere på "Ny sjanse". Opplysning om sysselsettingsaktivitet er hentet fra ulike registre i SSB.

I rapporten ser vi på andelen som var sysselsatt "før" og "etter" deltakelsen i Ny sjanse. Ambisjonsnivået i denne omgang har vært å gjennomføre en i forholdsvist enkel, beskrivende analyse. Av årsaker som vi redegjør nærmere for i kapittel 5 om den metodiske tilnærming, har vi ikke forsøkt å konstruere en sammenligningsgruppe av personer som ikke har deltatt på "Ny sjanse".

For deltakerne på tiltaket har vi forsøkt å isolere effekten på sysselsettingsandelene av "Ny sjanse" fra effekten av konjunktursvingningene. Vi gjør dette ved å dele deltakerne inn etter om de avsluttet tiltaket før eller etter finanskrisen høsten 2008. Andelen som jobbet heltid før deltakelse på tiltaket lå rundt 5 prosent i 2005 både for de som avsluttet tiltaket før og etter finanskrisen. For de som avsluttet tiltaket før finanskrisen, steg andelen markant opp mot 25 prosent fram til høsten 2008. Deretter var det en svak fallende tendens til i overkant av 20 prosent i 2011. De som avsluttet "Ny sjanse" etter finanskrisen, dvs. i et langt vanskeligere arbeidsmarked, fikk også en vekst i andelen sysselsatte på heltid i det gunstige arbeidsmarkedet fram til finanskrisen. Veksten for disse var fra 5 prosent i 2005 til i underkant av 10 prosent i 2008. Men for denne gruppen var det i tillegg en fortsatt vekst i andelen som var heltidssysselsatte til i overkant av 10 prosent i 2011.

Vi konkluderer dermed at gode konjunkturer, ikke overraskende, i seg selv bidrar til en klar vekst i andelen som kommer ut i heltidsarbeid. Samtidig er det klare indikasjoner på at deltakelse på tiltaket "Ny sjanse" har en positiv effekt utover dette. Tallene kan tyde på at denne effekten er størst for de som avslutter tiltaket i en gunstig konjunktursituasjon.

Abstract

"Ny Sjanse" (Second Chance) is a labour market qualification programme for immigrants that despite living in Norway for quite some time have not established themselves in the labour market. "Ny Sjanse" is a pilot programme implemented from 2005 on in several administrative districts (bydeler) in Oslo and in a few municipalities elsewhere in Norway. The basic components of the programme are Norwegian language training, information about the Norwegian social and political system and labour market training. The concrete implementation of the programme has varied somewhat, both between the different local projects, and over time.

The main objective of this report is to investigate if "Ny Sjanse" permanently increases the rate of employment for the participants. The population consists of the participants who left the "Ny Sjanse" programme, from the start in 2005 to October 2009. The Norwegian Directorate of Integration and Diversity, (Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet, IMDI) has given Statistics Norway access to data about the participants, which then has been merged with labour market data and other relevant data from administrative registers.

In the report, we look at the share of employment before and after participation in "Ny Sjanse". The ambition-level of this issue of the report is to do a rather simple, descriptive analysis. For reasons that we discuss at length in Chapter 5 on methodological issues we have not attempted to construct a control group of persons that have not participated in "Ny Sjanse".

We have tried to isolate the effect of "Ny Sjanse" on the participants from the business cycle effect. Our method is to divide the population between those who finished the programme before or after the financial crisis during the fall of 2008. The share who worked full-time before participating in the programme was around 5 percent in 2005, both for those who finished the programme before and after the financial crisis. For those who finished the programme before the crisis, the share rose significantly towards 25 per cent until the fall of 2008. This was followed by a slight decline towards 20 per cent by 2011. Those who finished "Ny Sjanse" after the financial crisis, i.e. in a far more difficult labour market, also had growth in the share of full-time employment up until the financial crisis started. The increase in this group was from 5 per cent in 2005 to just below 10 per cent in 2008. But this group also experienced growth after the fall of 2008, to just above 10 per cent in 2011.

We thus conclude that periods of economic growth, not surprisingly, in itself contribute to a significant increase in the share of persons who enter full-time employment. At the same time, we see clear indications that participation in the programme "Ny sjanse" yields additional positive effects. The results may indicate that this effect is strongest for persons who finishes the programme in periods of stronger economic growth

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Om tiltaket "Ny sjanse"	7
1.2. Datagrunnlag	8
2. "Ny sjanse" deltakerne 2005 – 2009 – sosiodemografiske kjennetegn	9
2.1. Utdanning – manglende data	11
2.2. Hvor lenge er man på "Ny sjanse"?	13
3. Metode	15
4. "Ny sjanse" – måloppnåelse	16
4.1. Sysselsettingsindikatorer – registrert arbeidstaker, kontantlønn og pensjonsgivende inntekt	16
4.2. Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere	19
4.3. Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere fordelt på startår	20
4.4. Sysselsetting målt ved kontantlønn	21
5. "Ny sjanse deltakere" som ikke er i jobb – hvor er de?	25
5.1. Betydning av tidligere deltakelse i arbeidslivet	28
5.2. Effekten av finanskrisen på "Ny sjanse"	30
6. Oppsummering - konklusjoner	35
Referanser	37
Vedlegg A: Sysselsettingen fordelt på næring og yrke	38
Figurregister	42
Tabellregister	43

1. Innledning

Formålet med prosjektet var å undersøke om tiltaket "Ny sjanse" fører til økt sysselsetting for deltakerne. "Ny sjanse" er et kvalifiseringsprogram for innvandrere som ikke har kommet inn under introduksjonsordningen for flyktninger og som selv etter flere år i Norge ikke har en fast tilknytning til arbeidsmarkedet. "Ny sjanse" er en forsøksordning i noen få kommuner og en del bydeler i Oslo som startet i 2005 og pågår fortsatt.

Analysen har ikke hatt som ambisjon å foreta en ordinær evaluering hvor man jamfører utviklingen med en kontrollgruppe som ikke har gått på tiltaket. Årsaken er at gruppen som har gått på tiltaket er liten, innholdet i tiltaket er lite standardisert, kriteriene for å selektare ut personer til tiltaket har variert og ikke minst så mangler en del viktige data for å kunne finne en sammenlignbar kontrollgruppe.

Ulike seleksjoner av hvem som skulle delta og ulik utforming av tiltaket gjør det også vanskelig å forklare forskjeller i sysselsettingsvirkningen for ulike grupper som har deltatt. Vi mangler også en del bakgrunnsinformasjon som utdanning og hva slags sosioøkonomisk bakgrunn deltakerne hadde før de kom til Norge.

Rapporten blir dermed primært en deskriptiv beskrivelse av i hvilken grad deltakerne synes å ha fått en økt varig sysselsetting etter å ha gått på tiltaket.

Etter en nærmere presentasjon av tiltaket "Ny sjanse" og datagrunnlaget er rapporten inndelt i tre tematiske hoveddeler. Vi gir først en et en kort oversikt over noen viktige sosiodemografiske kjennetegn ved deltakerne. For en grundigere gjennomgang viser vi til IMDI-rapportene i referanselisten¹. Her vil en finne statistikk og beskrivelser av familiesammensetning, arbeidserfaring og utdanning fra Norge og fra hjemlandet, tidligere tiltakshistorikk, rekrutteringskanal til prosjekt, innhold i program etc.

Deretter innleder vi analysen med en kort redegjørelse for den metodiske tilnærmingen vi har valgt. I den tredje hoveddelen ser vi nærmere på sysselsettingsindikatorene før og etter tiltaket for å se om det gir et løft i sysselsettingen. I denne delen ser vi også på effekten av konjunktursvingninger, først og fremst finanskrisen som inntraff høsten 2008.

Til slutt presenteres noen konklusjoner og oppsummering. I vedlegg A har vi tatt med en del tabeller om hvilke næringer og yrker de som kommer i jobb havner i.

1.1. Om tiltaket "Ny sjanse"

"Ny sjanse" er et arbeidsmarkedstiltak som et utvalg kommuner og bydeler tilbyr. I perioden 2005 – 2009 har 11 kommuner og 13 bydeler vært involvert, men de færreste av dem har hatt "avgangskandidater" alle årene. Målgruppen var i utgangspunktet innvandrere mellom 18 og 55 år som ikke har hatt fast tilknytning til arbeidslivet noen år og som for manges vedkommende har vært avhengig av sosialhjelp. Formålet med "Ny sjanse" er å prøve ut ulike metoder for å få innvandrere over i varig arbeid eller i utdanning. Tiltaket er en forsøksordning, og innholdet i prosjektene har endret seg på bakgrunn av de erfaringer en har gjort og ut i fra endret prioritering av ulike grupper.

Kvinner har vært prioritert de senere år og fra 2009/2010 har også hjemmeværende kvinner som ikke har mottatt sosialhjelp kunnet delta. Deltakerne på "Ny sjanse" får kvalifiseringsstønad så lenge de deltar i programmet.

¹ Se f.eks. kap. 2 og 3 i IMDI rapport 2008-4

Ny sjanse er utarbeidet på bakgrunn av erfaringene med introduksjonsordningen for flyktninger² med hensikt å kvalifisere innvandrere til arbeid eller utdanning.

Det utarbeidedes et individuelt tilrettelagt program med tett oppfølging utført av en fast kontaktperson. I utgangspunktet har man en plan for to år, men målet er få vedkommende ut i arbeid så fort som mulig.

"Ny sjanse" har yrkesrettet opplæring i norsk, samfunnskunnskap, men også innføring i uskrevne koder i arbeidslivet, tiltak for bedre helse, bedre motivasjon for å komme seg i jobb.

1.2. Datagrunnlag

Utgangspunktet for prosjektet er 892 deltakere som hadde avsluttet "Ny sjanse" før november 2009. Fra IMDI mottok SSB en fil med personnummer, start og stoppdato for "Ny sjanse" og i hvilken kommune/bydel vedkommende hadde vært deltaker.

Siden deltakerne på Ny sjanse har hatt en marginal tilknytning til arbeidsmarkedet og muligens også ville ha det etter deltakelsen på tiltaket, forsøkte vi oss ut med ulike indikatorer på sysselsetting. Et annet argument for dette var at noen av indikatorene har lenger tidsserie.

Den vanligste datakilden for sysselsetting er situasjonsfiler fra NAVs Aa-register. Disse dekker ikke selvstendig næringsdrivende, men det er et mindre problem for gruppen vi ser på. Et større problem kan det være at små og spordiske arbeidstakerforhold ikke dekkes. Situasjonsfilene gir videre bare data for en referanseuke i hvert år. Vi har data tilbake til 1983.

Det andre måltallet er koblede data fra NAVs Aa-register med lønns- og trekkoppgave data. Her har vi summert all kontantlønn fra alle jobber deltakerne har hatt det enkelte år. For dette har vi tidsserie tilbake til 1995.

Det tredje måltallet er å bruke pensjonsgivende inntekt. Dette dekker all inntekt knyttet til arbeidsforhold i et år, også som selvstendig næringsdrivende. Ulempen er at pensjonsgivende inntekt også dekker andre typer inntekt enn inntekt fra arbeid, for eksempel arbeidsledighetstrygd. Vi har lett tilgjengelig tidsserie tilbake til 1986

Vi observerer deltakerne fram til april 2011 ved å koble mot den løpende rapporteringen av sysselsatte, ledige og personer på tiltak fra NAV. Vi observerer de som avsluttet sist, dvs. i oktober 2009, i ca. ett og et halvt år – og over fem år for de som avsluttet først. En periode på minimum et og et halvt år gir et visst grunnlag for å si noe om hvordan det går i de første årene etter avslutning.

Det foreligger allerede en del rapporter fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) om erfaringer med og resultater av "Ny sjanse", se referanselisten. IMDI-rapportene bygger på data fra spørreskjemaer sendt til prosjektene.

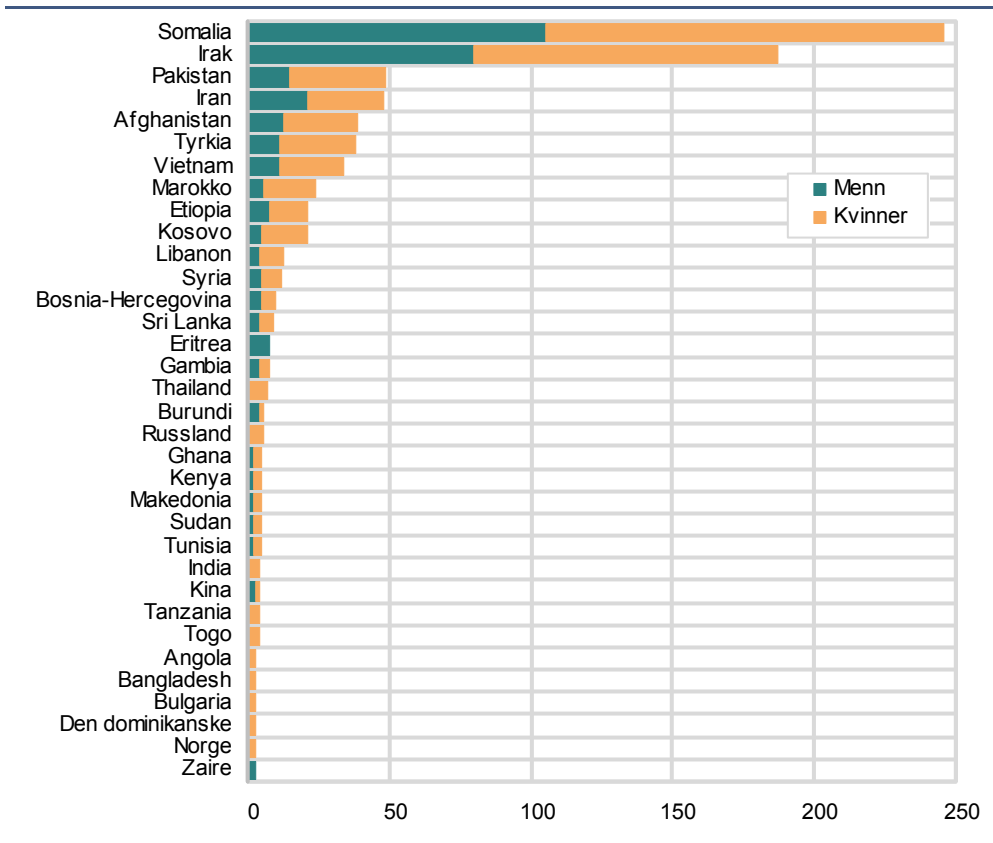
---

² Se for eksempel <http://www.ssb.no/introinnv/om.html>

2. "Ny sjanse" deltakerne 2005 – 2009 – sosiodemografiske kjennetegn

Det er særlig to land som har mange deltakerne i "Ny sjanse" i perioden 2005 – 2009, nemlig Somalia og Irak, med hhv. 27, 6 og 21,0 prosent av de i alt 892 deltakerne. Deltakerne har bakgrunn fra 70 forskjellige land, hvorav de 35 første er vist nedenfor. De øvrige land representerer under 5 deltakere hver. De fleste av deltakerne har flyktningbakgrunn.

Figur 1. Antall deltakere etter landbakgrunn., de 35 største av i alt 70 land i perioden 2005-2009

Videre har vi valgt å gruppere landene på følgende måte. Vi skiller ut innvandrere fra Somalia og Irak som enkeltland og grupperer de andre landene i tre hovedgrupper: Øvrige-Asia, Øvrige-Afrika og en restgruppe med land fra alle kontinenter. . Det hadde vært ønskelig å se på sammenhengen mellom landbakgrunn og sysselsetting for enkeltland, men bare Somalia og Irak har så mange deltakere at videre inndeling i kjønn, startår, alder osv. gir mening.

Tabell 1. Deltakere etter landbakgrunn i hovedgrupper og etter kjønn

	Menn	Kvinner	Totalt	Prosent			
				Totalt	Totalt	Menn	Kvinner
1 Somalia	105	141	246	27,6	100	42,7	57,3
2 Irak	80	107	187	21,0	100	42,8	57,2
3 Øvrige-Afrika	49	64	113	12,7	100	43,4	56,6
4 Øvrige-Asia	96	182	278	31,2	100	34,5	65,5
5 Restgruppe	22	46	68	7,6	100	32,4	67,6
Totalt	352	540	892	100,0	100	39,5	60,5

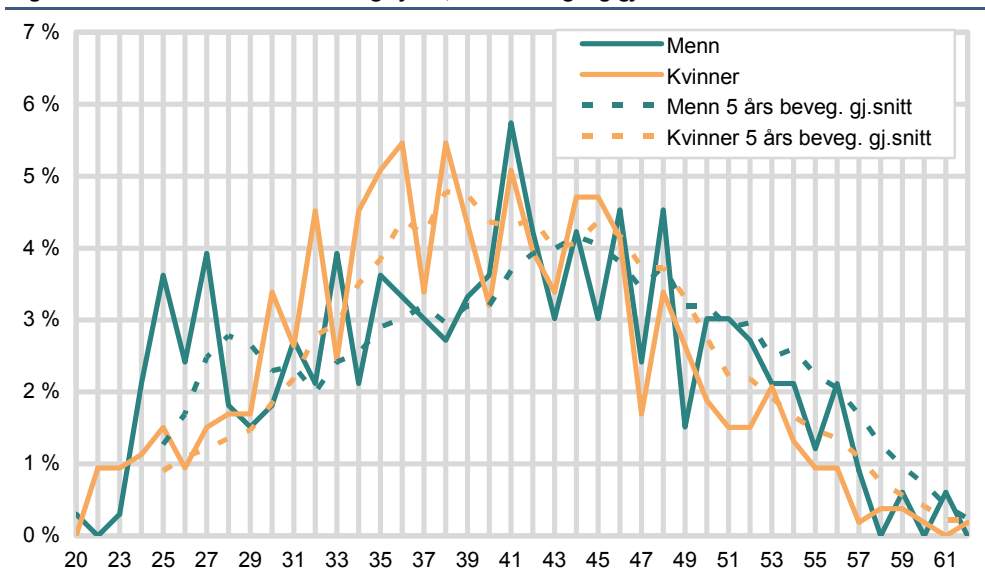
Vi ser at det er ca. 40 prosent menn og 60 prosent kvinner. Landgruppene ligger forholdsvis jamt fordelt rundt dette. Vi har tre store hovedgrupper: Somalia, Irak og øvrige Asia og to mindre grupper, Øvrige Afrika og restgruppen, som i hovedsak er Latin-Amerika og Øst-Europa.

Tabell 2. Deltakere etter start- og sluttår, landbakgrunn og kjønn. 2005 – 2009. Antall og prosent

	Somalia		Irak		Øvrige Afrika		Øvrige Asia		Rest-gruppe		I alt	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Startår												
2005	8	8	16	25	7	7	12	20	4	10	47	70
2006	33	35	32	28	16	18	37	56	11	14	129	151
2007	33	50	22	31	12	17	29	62	5	14	101	174
2008	13	38	8	17	8	16	13	38	1	4	43	113
2009	11	8		4	4	4	1	6		4	16	26
Sum	98	139	78	105	47	62	92	182	21	46	336	534
Startår. Prosent												
2005	50,0	50,0	39,0	61,0	50,0	50,0	37,5	62,5	28,6	71,4	40,2	59,8
2006	48,5	51,5	53,3	46,7	47,1	52,9	39,8	60,2	44,0	56,0	46,1	53,9
2007	39,8	60,2	41,5	58,5	41,4	58,6	31,9	68,1	26,3	73,7	36,7	63,3
2008	25,5	74,5	32,0	68,0	33,3	66,7	25,5	74,5	20,0	80,0	27,6	72,4
2009	57,9	42,1	0,0	100,0	50,0	50,0	14,3	85,7	0,0	100,0	38,1	61,9
Sluttår Prosetn												
2005/6	70,6	29,4	61,3	38,7	33,3	66,7	45,2	54,8	42,9	57,1	53,1	46,9
2007	60,0	40,0	43,6	56,4	57,7	42,3	39,7	60,3	40,0	60,0	47,9	52,1
2008	27,3	72,7	41,9	58,1	44,2	55,8	31,9	68,1	23,1	76,9	33,3	66,7
2009	45,5	54,5	22,2	77,8	32,1	67,9	17,6	82,4	22,2	77,8	30,3	69,7

Tabell 2 viser kjønnsfordelingen for startkohorter og sluttkohorter, dvs. deltakerne med samme startår og sluttår. Vi ser for eksempel at i 2008 er fokus i prosjektet dreid mot å rekruttere kvinner. I 2009 er gjelder dette også, men da bare for Irak og restgruppen av land. Kvinner har vanligvis lavere sysselsettingsandel av flere årsaker som for eksempel av omsorg for små barn. Dette gjør at et med et økt innslag av kvinner blant deltakerne, vil man forvente at deltakerne *samlet* får et lavere nivå på sysselsettingsdeltakelsen etter fullført deltakelse. Det er likevel et åpent spørsmål om *veksten* i deltakelsen fra før til etter deltakelsen blir lavere med større innslag av kvinner.

Figur 2. Deltakere etter alder og kjønn, 5 års bevegelig gjennomsnitt. Alder i 2010

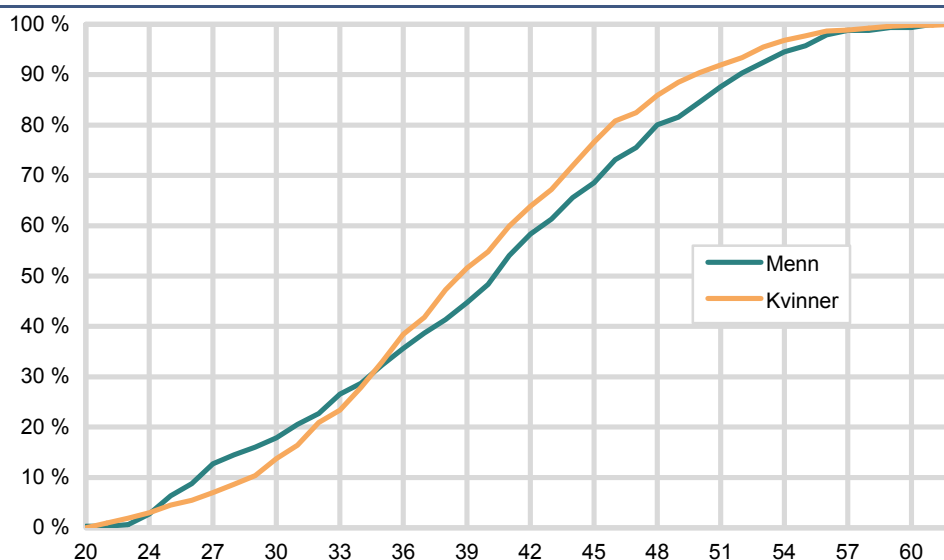

Figuren viser hvor stor prosentandel hvert årskull utgjør av totalen i 2010. De tynne strekene er observasjonene for hvert årskull. Siden det er såpass få deltakere blir kurven veldig hakkete. Derfor har vi beregnet et fem års glidende gjennomsnitt (tykke streker). Vi ser at menn og kvinner fordeler seg ganske likt. Det er noen flere menn enn kvinner i gruppen fra 25 – 30 år, men til gjengjeld flere kvinner mellom 30 og 45, hvoretter de to gruppene praktisk talt har lik fordeling på alder. Da "Ny sjanse" startet var alle fem år yngre, dvs. at selv de eldste var under 60 og hadde omtrent 10 år som yrkesaktiv foran seg hvis de klarte å holde seg i jobb.

For å få fram forskjellen i aldersfordelingen mellom kvinner og menn tydeligere, kan vi se på den kumulative fordelingen, dvs. at vi ser på hvor stor andel av del-

takerne som er under en gitt alder. Vi ser av figur 3 at 12 prosent av kvinnene mot 17 prosent av mennene er 31 år eller yngre. Vi ser også at for både menn og kvinner er 30 prosent 36 år eller yngre. Ser vi på de andelene ved 50 år, er 90 prosent av kvinnene er under 50 år, mens bare 83 prosent av mennene er det. Tilsvarende ser vi ved å følge støttelinjen fra 56 år at ca. 95 prosent under 55 år. Det betyr at de fleste kan ha minst 12 år med yrkesaktivitet før de går av med alderspensjon. Den kumulative aldersfordelingen er så lik at de små forskjellene i aldersfordeling neppe er store nok til å forklare eventuelle forskjeller i sysselsettingstilbøyeligheten mellom menn og kvinner.

Figur 3. Deltakere etter kumulativ aldersfordeling for kvinner og menn. Alder i 2010

Tabell 3 viser deltakerne etter alder i året de går ut av tiltaket.

Tabell 3. Deltakere etter alder i 2010 i år de slutter på tiltake. Prosent og absolutte tall.

	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50 eller mer	Sum, prosent
Slutt år					
2005-6	11,2	30,6	38,8	19,4	100,0
2007	8,9	43,7	34,7	12,7	100,0
2008	11,8	33,1	39,8	15,3	100,0
2009	21,1	39,4	30,3	9,2	100,0
Totalt	12,5	36,4	36,9	14,1	100,0
N =					
2005-6	11	30	38	19	98
2007	19	93	74	27	213
2008	49	138	166	64	417
2009	30	56	43	13	142
Totalt	109	317	321	123	870

Vi ser av Tabell 3 at 2009 kohorten skiller seg ut med flest i den laveste aldersgruppen og færrest i de eldste. Vanligvis er det enklere å sysselsette yngre personer enn eldre. Det er innvandrere fra Somalia og Øvrige-Afrika som øker mest i den yngste aldersgruppen i 2008 og 2009. Selv om det er en del prosentpoeng endring i de ulike aldersgruppene fra år til år, er sammensetningen rimelig stabil med hensyn på landbakgrunn.

2.1. Utdanning – manglende data

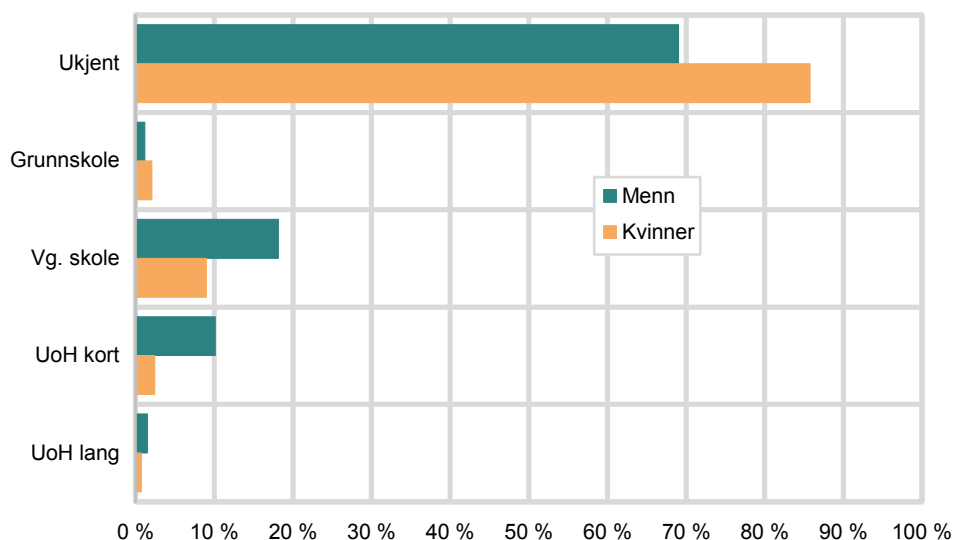
Utdanning er en viktig faktor når det gjelder mulighetene for å bli sysselsatt. Innvandrere generelt og asylsøkere spesielt har i all hovedsak sin utdanning fra utlandet. Siden det ikke har vært rutiner for løpende å registrere utdanning tatt i utlandet, mangler vi utdanningsopplysninger for mange av deltakerne.³ De som har

³ Høsten 2011 gjennomføres en store kartlegging av innvandreres utdanningsbakgrunn som en del av folke- og boligtellingen som i noen år framover vil redusere omfanget av uregistrert utdanning.

tatt utdanning i Norge vil ha registrert denne. I tillegg ble det i tilknytning til Folketellinga i 2001 gjennomført en skjemaundersøkelse for å fange opp utdanning tatt i utlandet. For de med lang botid i Norge vil vi derfor ha noe utdanningsdata som er tatt i utlandet.

Av Figur 4 nedenfor ser vi at menn og kvinner har hhv. 70 og 85 prosent ukjent utdanning, mot 0,3 prosent for dem som har vokst opp i Norge.

Figur 4. Registrert utdanning – inkludert selvoppgitt utdanning fra utlandet, N = 892

Figur 4 viser den registrerte utdanningen til deltakerne – inkludert utdanning tatt i utlandet.

Her og i tabellene nedenfor står UoH for ”Universitet og høyskole”. Denne gruppen er delt i kort utdanning (inntil 3 år), og lang (4 år eller mer).

Tabell 4. Deltakere etter utdanningsnivå og innvandringsår, prosent og tall

Innvandr. år	0 Ukjent	1 Grunnskole	2 Vg. skole	3 UoH kort	4 UoH lang	Totalt
Prosent						
1958 - 1999	69,1	2,9	20,1	6,7	1,2	100,0
2000 - 2005	88,3	0,7	5,7	4,4	0,9	100,0
2006 - 2009	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Totalt	79,3	1,7	12,5	5,4	1,0	100,0
Absolutte tall						
1958 - 1999	289	12	84	28	5	418
2000 - 2005	384	3	25	19	4	435
2006 - 2009	17					17
Totalt	690	15	109	47	9	870

Av Tabell 4 ser vi at det er en økning på nesten 20 prosentpoeng i antallet med ukjent utdanning fra de som kom før folke- og bolig tellingen – og til de som kom rett etter. Det er riktig nok bare 17 personer som kom i 2006 eller senere, men alle har ukjent utdanning.

Tabell 5. Deltakere med registrert utdanning, etter kjønn og verdensregion, 2009, prosent

	Somalia		Irak		Øvrige-Afrika		Øvrige-Asia		Restgruppe		Totalt	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Ukjent	80,0	88,7	57,5	91,6	67,3	87,5	79,2	84,6	40,9	67,4	69,0	85,8
Grunnskole	1,9	0,7	0,0	0,0	2,0	0,0	1,0	4,9	0,0	2,2	1,2	2,1
Vg. skole	14,3	9,9	23,8	5,6	14,3	7,8	15,6	7,7	22,7	19,6	18,2	9,0
UoH kort	3,8	0,7	16,3	1,9	14,3	4,7	3,1	2,2	31,8	6,5	10,1	2,4
UoH lang	0,0	0,0	2,5	0,9	2,0	0,0	1,0	0,5	4,5	4,3	1,5	0,7
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vi ser av Tabell 5 at Somalia skiller og Øvrige Asia skiller seg ut med relativt sett mindre forskjell mellom menn og kvinner når det gjelder utdanningsnivå, men det er sannsynligvis mest et uttrykk for at menn og kvinner fra disse regionene i samme grad har tatt lite utdanning i Norge. De kan ha større forskjeller i utdanning tatt i hjemlandet.

Tabell 6. Deltakere i "Ny sjanse", utdanning fordelt på aldersgruppe, 2010 i prosent

	15-29 år	30-54 år	Fra 55 år	Totalt
Ukjent	97,4	78,2	57,9	79,8
Grunnskole	0,0	1,9	2,6	1,7
Vg. skole	2,6	13,4	18,4	12,2
UoH kort	0,0	5,8	10,5	5,3
UoH lang	0,0	0,7	10,5	1,0
Antall, N = ...	114	740	38	892

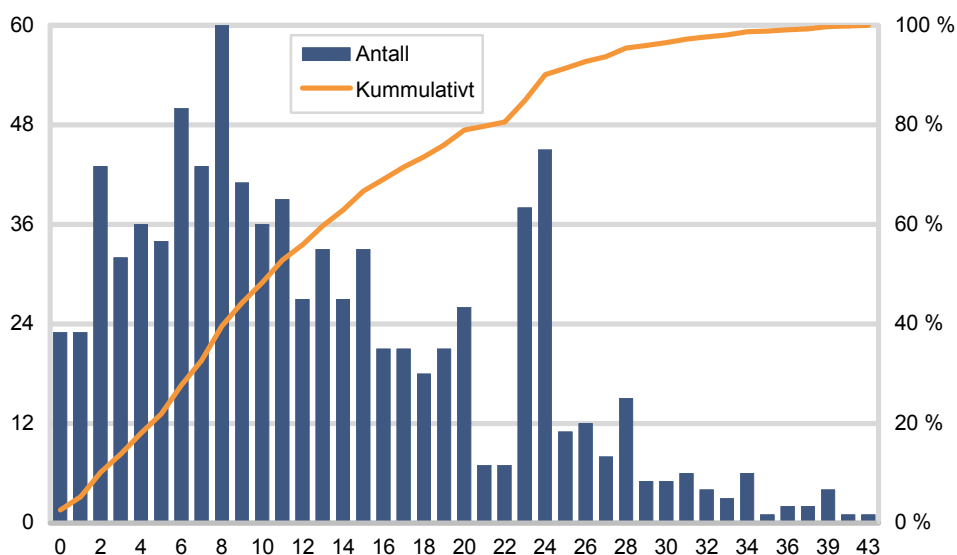
Det er de eldste innvandrere som har mest registrert utdanning, dette skyldes nok for det meste at de har vært lengst i Norge og dermed fikk sin utdanning fanget opp gjennom Folketellinga i 2001.. Deltakerne er som nevnt yngre og har derfor i liten grad registrert utdanning.

Det er med andre ord så store ”mørketall” at utdanning ikke brukes som en bakgrunnsvariabel i den videre analysen.

2.2. Hvor lenge er man på "Ny sjanse"?

"Ny sjanse" er i utgangspunktet en fulltidsbeskjeftigelse i inntil to år, men som nevnt ovenfor og redegjort for i større detalj i IMDI 2008-4, kapittel 8, så er det mange som avbryter programmet, enten selv eller i samråd med programmet. I denne studien har vi ikke hatt tilgang til data fra "Ny sjanse" prosjektene som viser som årsaken at folk sluttet, om det var fordi de gikk til utdanning, jobb, sykdom, eller ”kastet ut”.. Vi vet bare hvor mange måneder man deltok i programmet som vist i figuren nedenfor og variasjonen er stor fra 0 til 41 måneder.

Figur 5. Antall måneder i "Ny sjanse", antall og kumulativ prosentfordeling

Vi har valgt å ta med alle uansett om de har vært på "Ny sjanse" under en måned av flere grunner. For det første er det en god del avgang allerede de første månedene, og liten grunn til å skille mellom de som har vært der 3 uker, 5 uker og 9 uker, dvs. hhv. 0, 1 og 2 måneder. Allerede etter 7 måneder er 37 prosent sluttet (prosent på høyre akse). Som nevnt ovenfor vet vi ikke hvem som sluttet av positive grunner og hvem som ikke maktet å fortsette eller ikke fikk fortsette. Men i og med at vi ikke har noe godt kriterium for å sette en grense for å bestemme hvem vi skal regne

som om de har deltatt, dvs. hvor mange måned man mener at man må ha deltatt i "Ny sjanse" med et minimum av utbytte for at det en eventuell sysselsettingseffekt skal kunne tilskrives "Ny sjanse", så ser vi på alle selv om ca. 22 stykker har vært der 0 måneder, og så mange som 121 har deltatt mindre enn tre måneder. Man kan ha fått en viktig impuls til endring i yrkeskarrieren bare ved å bli valgt ut, få en individuelt plan osv.

Ved siden av at mange slutter innen 12 måneder, ser vi at det er en klar topp ved 23-24 måneder, dvs. ved normert avslutningstid. Men da har så mange som om lag 80 prosent allerede avsluttet "Ny sjanse. Vi har nedenfor sett på om det er noen klar sammenheng mellom varighet og sysselsetting og fant ikke det.

Tabell 7. Antall måneders deltakelse, fordelt på landbakgrunn og kjønn, i prosent

landbakg_imdi ..	0 – 3 md		4 - 12 md		13 - 24 md		25 eller mer		Totalt
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	
1 Somalia	9,7	5,9	18,1	28,7	11,4	19,4	2,1	4,6	100
2 Irak	5,5	6,6	17,5	16,9	14,2	21,9	5,5	12,0	100
3 Øvrige-Afrika .	6,4	6,4	20,2	31,2	13,8	15,6	2,8	3,7	100
4 Øvrige-Asia ...	6,9	8,4	12,4	28,1	10,6	24,5	3,6	5,5	100
5 Restgruppe ...	3,0	6,0	9,0	28,4	17,9	26,9	1,5	7,5	100
Totalt	7,0	6,9	15,7	26,3	12,5	21,6	3,3	6,6	100

I Tabell 7 er det ingen markant mønstre når vi ser på de to viktigste bakgrunnsvariablene, kjønn og landbakgrunn med hensyn på deltakelse i "Ny sjanse" sett under ett.

3. Metode

Den foretrukne metode når en skal se på virkningen av ulike tiltak, er å trekke tilfeldig hvem som skal få delta i tiltaket eller ikke. Deretter sammenligner en de to gruppene. Dette er helt vanlig i naturvitenskap, mens i samfunnsvitenskap er det sjelden mulig. Det vil som regel være ulike former for seleksjonsmekanismer, enten ved at personene selv velger noe, eller ved at andre velger dem ut. En måte å kontrollere for dette er såkalte matchende grupper. Man forsøker å lage en "kontrollgruppe" bestående av individer som har alle kjente kjennetegn så like som mulig personer i gruppen av deltakere. Man kan si at en ønsker å finne en "tvilling" til hver deltaker blant dem som ikke har deltatt.

Det er allerede gjort en studie med utgangspunkt i SSBs registerdata, Bjerkan (2007) som gjør et slikt forsøk på å lage kontrollgrupper. Det er et interessant forsøk og verdt å følge opp, men som det framgår av bla. IMDI 2009-5 så er det veldig sterke seleksjonsmekanismer her. Mange flere blir vurdert for deltakelse enn de som til slutt blir deltakere. I tillegg til inntakskriteriene basert på arbeidsmarkedssituasjon og andre sosioøkonomiske forhold har også fysisk/psykisk helse vært et utvalgskriterium og er det vanskelig å finne relevante data for dette i administrative registre. Dermed vil det være vanskelig å finne "tvillinger".

Vi har derfor valgt en enklere tilnærming ved at vi forsøker å se om "Ny sjanse" markerer en markant økning i deltakernes sysselsettingstilbøyelighet. Vi ser deltakernes yrkeskarriere i årene før "Ny sjanse" og etter, for å se om "Ny sjanse" gir en markert positiv endring og i hvilken grad dette avhenger av en del sosio-demografiske kjennetegn.

Vi har også forsøkt regresjonsmodeller for å tallfeste sammenhengen mellom bakgrunnsvariable og sysselsettingstilbøyeligheten før og etter deltakelse i ny sjanse. Innenfor ressursrammen til dette prosjektet har vi ikke funnet en modell som ga bedre innsikt eller sikrere konklusjoner enn fra deskriptiv statistikk og kunnskap om datamaterialet..

Mange av de antakelsene man må gjøre for at slike modeller skal kunne anvendes er ikke oppfylt. Ikke minst at den underliggende prosessen, dvs. tiltaket endres underveis fordi både de som organiserer "Ny sjanse" og deltakerne lærer underveis. Kriteriene for å bli med endres også underveis, for eksempel blir kvinner en viktigere målgruppe etter hvert. Dermed har vi ikke med en stabil prosess å gjøre. I tillegg er det stor variasjon mellom kommunene med hensyn til hvilke tiltak og hvordan de gjennomføres. Det er altså flere grunner til at det er vanskelig å spesifisere en brukbar modell.

Vi har i tillegg også det problemet at vi mangler utdanningsdata for de fleste deltakerne,. Det betyr at en eventuell modell for sysselsettingstilbøyelighet vil mangle en helt sentral faktor.

I tråd med den holdning til slike problemer som en finner for eksempel hos Freedman (2010)⁴ så mener vi en skal være forsiktig med å tallfeste årsaks-sammenhenger ved regresjonsmetoder i slike tilfeller.

Med andre ord, selv om vi finner en tydelig positiv effekt, kan vi ikke uten videre generalisere dette resultatet. Det betyr at vi kan ikke si at det er tiltaket som er årsaken til hele effekten, eller at tiltaket vil virke på samme måte på deltakergrupper med en annen fordeling av variable som kjønn, alder, landbakgrunn. På den annen side, siden den gruppa vi har undersøkt er svært uensartet, så kan det bety at "Ny sjanse" er robust i forhold til slike ulikheter, fordi en har en god metode for å lage individuelle planer som nøytraliserer til en viss grad slike forskjeller, men for eksempel ikke forskjeller i utdanningsnivå.

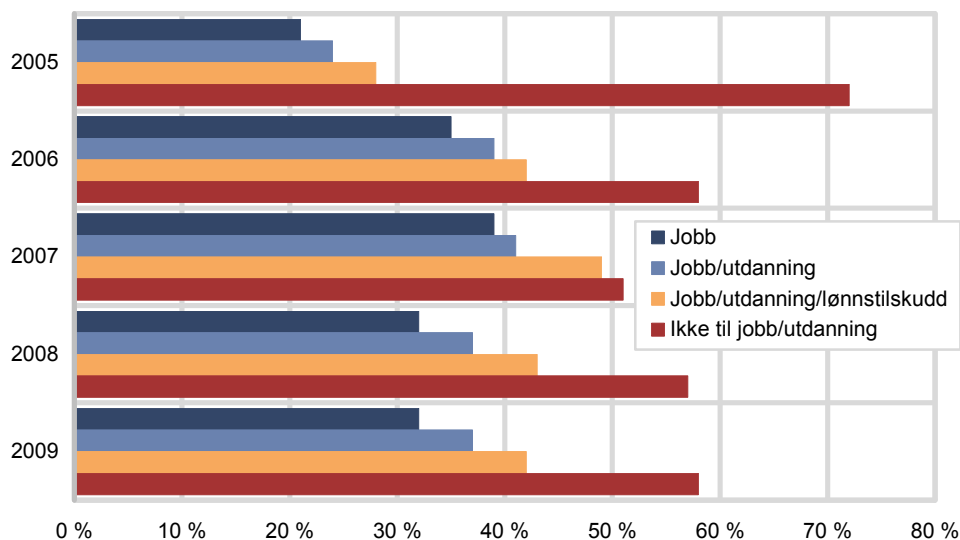
⁴ Se kapittel 2 og 3.

4. "Ny sjanse" – måloppnåelse

I IMDIs rapporter er resultatindikatorerne økning i andelen som enten er i jobb eller under utdanning eller kombinasjoner av jobb og utdanning. Med de registerdata som foreligger får vi målt overgang til sysselsetting rimelig bra. Overgang til utdanning er vanskeligere å måle, bl.a. fordi produksjonstiden for utdanningsstatistikk er lang. Derfor har vi i denne rapporten hovedsakelig fokusert på sysselsetting, men med utgangspunkt i noen data fra det såkalte "Systemet for personstatistikk" har vi sett på overgang til utdanning.

Figur 6 nedenfor fra IMDI viser resultater etter avsluttet tiltak slik dette er rapportert fra de som har administrert tiltaket. Figuren viser en liggende søyle for de som har gått over i jobb, kombinasjon av jobb og utdanning, og jobb/utdanning og tilskudd. Denne siste gruppen og de om ikke går til verken jobb eller utdanning utgjør 100 prosent. Vi ser at gruppen som går til jobb og utdanning er ca. 4 – 5 prosentpoeng større enn de som bare går til jobb. Denne andelen ser ut til å være rimelig stabil for de ulike årgangene av "Ny sjanse" deltakere. Dermed kan vi se økningen i sysselsettingsandelen som en god indikator på effekten av "Ny sjanse", men ha i mente at noen også går over til bare utdanning eller jobb og utdanning.

Figur 6. Hovedaktivitet etter avsluttet "Ny sjanse", innrapportert fra prosjektene, 2005 - 2009

Kilde: IMDI

Dette er en større andel i utdanning enn den vi finner når vi bruker data fra "system for persondata", SFP⁵, i kapittel 5. Personer på lønnsstilskudd vil bare med noen få unntak regnes som sysselsatte i registerbaserte sysselsettingsstatistikken. Lønnsstilskudd kan gis både for å beholde personer i en jobb de har hatt lenge, eller som et subsidium for at arbeidsgivere skal være mer villig til å ansette personer som har vondt for å få en jobb på ordinær måte. Personer som kombinerer utdanning og jobb vil også primært bli klassifisert som sysselsatt.

4.1. Sysselsettingsindikatorer – registrert arbeidstaker, kontantlønn og pensjonsgivende inntekt

Vi har tre mulige indikatorer på at personer er sysselsatt, hhv. registrert arbeidstaker, kontantlønn og pensjonsgivende inntekt. Vi har valgt å se nærmere på de forskjellige måltallene for sysselsetting fordi gruppen av personer vi ser på er marginal i forhold til arbeidsmarkedet og man kan være usikker på om hvilken indikator som best fanger opp sysselsetting.

⁵ Systemet er under oppbygging, dokumentasjonen vil bli ferdigstilt i løpet av 2011.

Data om arbeidstakerforhold har vi fra 1983. Den blir målt i tre grove kategorier, hhv. 4 – 19 timer, 20-29 timer og 30 timer eller mer i uka. Det hadde vært ønskelig med en finere inndeling, spesielt i gruppen 4-19 timer, men for vårt formål er ikke dette et veldig stort problem. Dataene refererer seg til en referanseuke hvert år.

Vi har data for kontantlønn i hele, løpende kroner, totalt beløp for hele året fra og med 1995. Dette gjelder imidlertid bare for de lønntakerforhold hvor det var kobling til arbeidstakerforhold på en bestemt uke hvert år. Det betyr at lønntakerforhold som ikke er meldepliktige til Aa-registeret ikke kommer med. Sammenlignet med data om arbeidstakerforhold får man justert for at noen arbeidstakere skulle vært utmeldt siden de er uten lønn det aktuelle året. På den andre siden får man ved å bruke lønn for hele året, en bedre indikator på omfanget av arbeidet enn bare å se på avtalte arbeidstid i den ene referanseuken hvert år.

Pensjonsgivende inntekt fanger også opp sysselsetting som selvstendig næringsdrivende og den fanger opp all arbeidsinntekt opptjent i året og har lett tilgjengelig tidsserie tilbake til 1986. En alvorlig svakhet ved dette måltallet er ikke bare inntekt fra arbeid inngår, men også for eksempel dagpenger som arbeidsledig.

Vi antar at kvaliteten på rapportering av arbeidstakere til Aa-registeret er økt noe med årene pga. økt utbredelse av maskinell rapportering til Aa-registeret fra arbeidsgivernes lønns- og personalsystemer. Fra år 2000 er imidlertid ikke registreringspraksis vesentlig endret.

Pensjonsgivende inntekt (PGI)– som er viktig pga. skatt og trygdeytelser er nok blitt bedre registrert over hele perioden enn arbeidstakere. Det samme gjelder kontantlønn. Ved at dette måltallet er koblet til at man også skal være arbeidstaker vil det imidlertid være påvirket av at det kan ha vært en del underrapportering av arbeidstakerforhold.

Tabell 8. Deltakere etter arbeidstid, kontantlønn og pensjonsgivende inntekt, 1983 - 2011

	Avtalt	Pensj. giv.	Kontant-	Avtalt	Pensj. giv.	Kontant-	Antall
	arbeidstid	Inntekt	lønn	arbeidstid	inntekt	lønn	
Prosent							
1983	4			22,2			18
1984	6			27,3			22
1985	5			17,2			29
1986	10	10		30,3	30,3		33
1987	11	17		20,8	32,1		53
1988	16	24		20,8	31,2		77
1989	13	35		14,3	38,5		91
1990	17	33		21,3	41,3		80
1991	15	41		14,9	40,6		101
1992	15	42		13,0	36,5		115
1993	19	40		14,0	29,4		136
1994	23	38		15,0	24,8		153
1995	17	46	22	9,8	26,6	12,7	173
1996	26	43	32	13,3	21,9	16,3	196
1997	27	61	41	12,2	27,5	18,5	222
1998	50	69	67	18,2	25,2	24,5	274
1999	64	138	92	16,3	35,2	23,5	392
2000	85	189	100	16,5	36,7	19,4	515
2001	122	192	158	20,7	32,7	26,9	588
2002	116	290	176	16,3	40,8	24,8	710
2003	112	298	140	14,3	38,0	17,8	785
2004	112	311	119	13,7	38,1	14,6	816
2005	105	286	102	12,3	33,6	12,0	851
2006	135	319	159	15,5	36,6	18,3	871
2007	265	434	266	30,2	49,4	30,3	878
2008	304	589	340	34,6	67,1	38,7	878
2009	322	697	353	37,0	80,1	40,6	870
2010	296		332	34,3		38,5	862
2011 ¹	304			35,3			862

¹ Tall for 2011 i hele rapporten er fra uke 15, dvs. midtveis i april. Tabellen er ikke korrigert for emigrasjon og død.

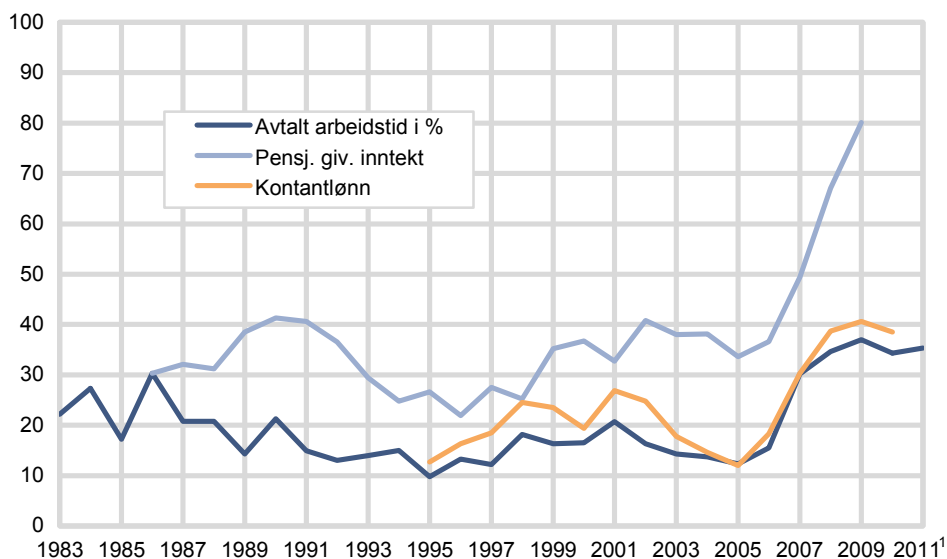
Tabell 8 viser hvor mange framtidige "Ny sjanse" deltakere som var i Norge i et bestemt år, og hvor mange av dem som var sysselsatt – målt med de tre indikatorene.

Vi ser at antallet personer som er registrert med PGI ligger markert over antallet personer registrert som arbeidstakere og de med kontantlønn. PGI ligger hele veien høyere enn de to andre indikatorene⁶. At andelen arbeidstakere og de med kontantlønn ligger nær hverandre er ikke så rart siden arbeidstakertallet også i stor grad styrer de som kommer med som mottakere av kontantlønn slik vi har konstruert denne variabelen. Fordelen med kontantlønn framfor arbeidstakere er at den gir et bedre mål på volumet av arbeid (dvs. avtalt arbeidstid i en referanseuke i året kontra samlet lønnssum i året) for de som er sysselsatt.

Det at indikatoren mottaker av kontantlønn har kortere tidsserie enn de andre ikke betyr så mye. Det er relativt få av deltakerne på "Ny sjanse" som var kommet til landet før 1995. Videre kan en tidsperiode på 10 år før deltakelse i "Ny sjanse" være tilstrekkelig lang periode i analyse av betydningen av tidligere yrkesaktivitet på effekten av tiltaket. Vi ser for øvrig av tabell 8 at ikke på noe tidspunkt er alle deltakerne tilstede. På grunn av emigrasjon fra Norge og noen få dødsfall er ikke alle 892 deltakere i Norge i et enkelt år.

Figur 7 gir en grafisk framstilling av tallene fra Tabell 8. Vi ser at avtalt arbeidstid, timer arbeidet og kontantlønn følger omlag den samme utviklingen, mens pensjonsgivende inntekt (PGI) ligger høyere fram til 2005, og så stiger langt mer enn de to andre indikatorene. At PGI vil ligge høyere enn de to andre er ikke overraskende. For det første fanger den opp flere arbeidsforhold. Det gjelder arbeidsforhold som selvstendig næringsdrivende, små kortvarige jobber som ikke er meldepliktige til Aa-registeret og arbeidstakerforhold som ikke var aktive i den ene referanseuken i året som de to andre indikatorene bruker. Men i tillegg kommer altså at PGI også inneholder andre inntekter enn det som er knyttet til å ha en jobb, for eksempel dagpenger som arbeidsledig. Vi ser litt nærmere på disse komponentene i forhold til hvor god PGI kan sies å være som indikator.

Figur 7. Andel deltakere som er registrert med indikasjon på sysselsetting, 1983 – 2011

¹ Tall for 2011 i hele rapporten er fra uke 15, dvs. midtveis i april. Tabellen er ikke korrigert for emigrasjon og død.

Tall hvor vi har skilt ut arbeidsforhold knyttet til selvstendig næringsvirksomhet, viser at svært få av deltakerne har denne type inntekt i 20 (se kapittel 7). Det er grunn til anta at dette gjelder for de fleste år. Det betyr at jobb som selvstendig

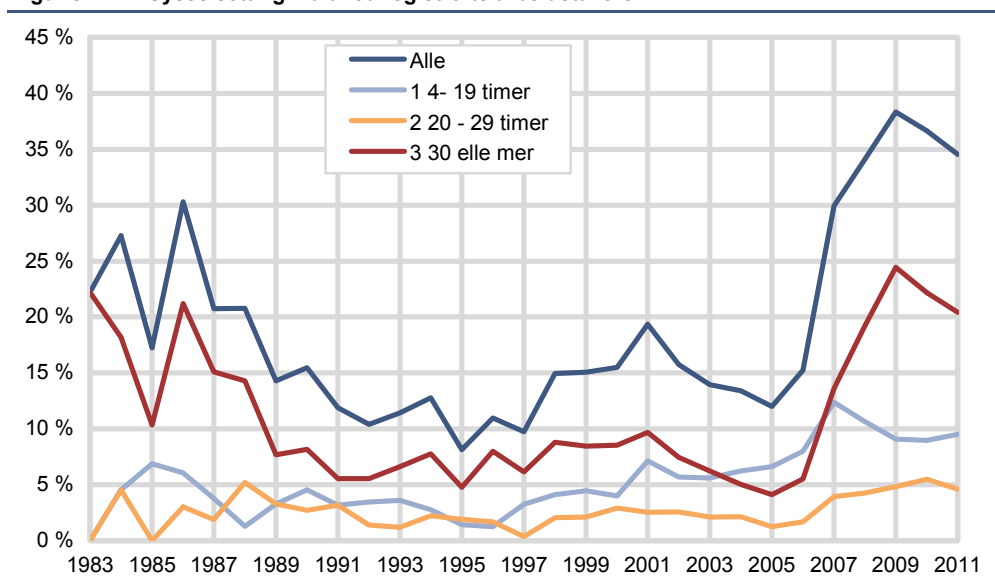
⁶ Pensjonsgivende inntekt har SSB tilbake til 1967, men data så langt tilbake er ikke benyttet her fordi det er så få deltakere som er kommet til Norge før 1983.

næringsdrivende betyr lite for at PGI ligger med en høyere ”sysselsettingsandel” enn de to andre indikatorene. Det at PGI fanger opp mange flere små kortvarige jobber kan sies å være mindre relevant siden målet med ”Ny sjanse” er at personer skal få en mer varig tilknytning til arbeidsmarkedet. Når PGI i tillegg får med seg inntekt fra tilstander som ikke gjelder arbeid, blir vår konklusjon at denne indikatoren er dårligere enn de to andre. Vi går derfor ikke videre med denne indikatoren i resten av analysen.

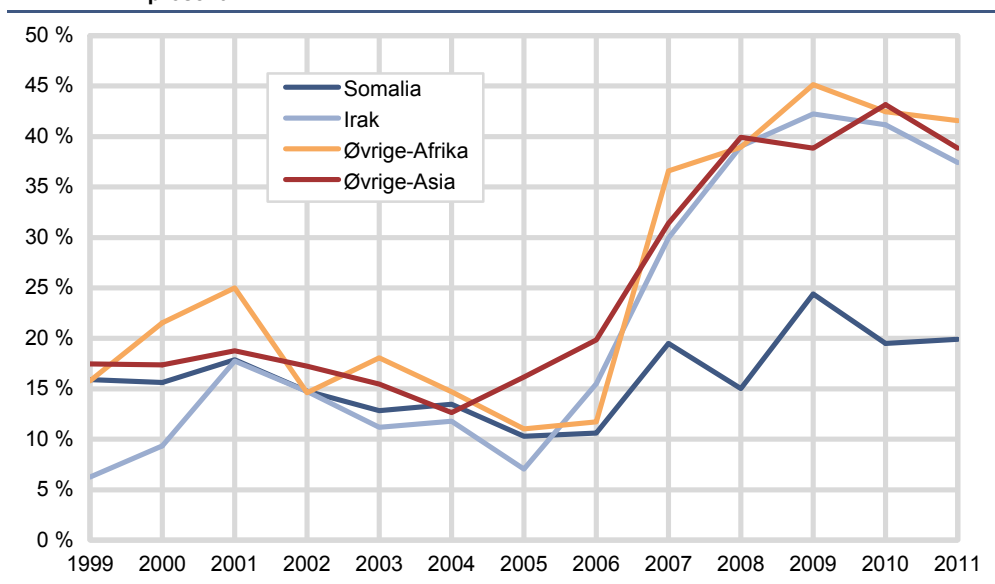
4.2. Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere.

Vi skal nå se nærmere på sysselsetting målt ved arbeidstakere innmeldt i Aa-registeret. Vi utnytter informasjon om avtalt arbeidstid, dvs. se på andelen som jobber hhv. 4- 20 timer i uka.⁷, mellom 20 og 30 timer og 30 timer eller mer.

Figur 8. Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere

Figur 9. Sysselsettingsgrad målt ved registrerte arbeidstakere etter landbakgrunn og år, prosent

Tallene for 1991–2006 viser en rimelig stabil situasjon, andelen sysselsatte varierer rundt regnet mellom 10 til 15 prosentpoeng i en periode på 15 år. For årene 1983–

⁷ Den internasjonale definisjonen av å være sysselsatt er å ha utført én time betalt arbeid i referanse uken, men i det norske arbeidstakerregisteret har terskelen vært fire timer.

1990 har vi svært få observasjoner, antallet framtidige deltakere som er kommet til Norge stiger fra 18 i 1983 til 101 i 1990. Vi ser vi en kraftig økning i sysselsettingsandelen fra 2006. Det er heltids arbeidsforhold som øker mest, og i noen grad lang deltid. Vi ser at det er klare konjunktoreffekter for alltid, og at det er alltid, dvs. gruppen som jobber 30 timer eller mer som varierer mest i tråd med konjunktorene. Vi ser også at andelen sysselsatte faller i 2010 og 2011 som følge av finanskrisen, men fallet er ikke dramatisk.

Vi ser at deltakerne fra Somalia har en langt lavere økning i sysselsettingsandelen. Deres aldersfordeling, fordeling på kjønn, botid i Norge osv. ikke er så ulik de andre landgruppene, mens utdanningsbakgrunn muligens er svakere. Vi støter igjen på problemet med at vi ikke kan kontrollere for utdanning siden så mange har ukjent utdanning.

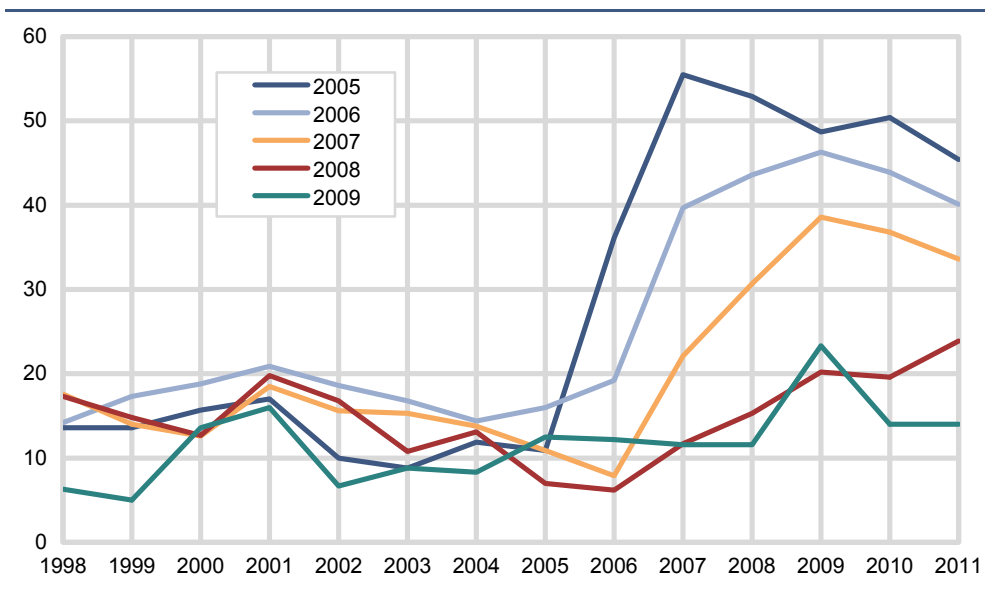
4.3. Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere fordelt på startår

Vi ønsker å kontrollere for effekten av konjunktorene og se på personer som står "på startstreken" omtrent samtidig. Fordi vi har såpass få deltakere – og for å gjøre framstillingen enklere deler vi inn i startårskohorter og sluttårskohorter i første omgang. Senere deler vi inn i de som sluttet før og etter finanskrisen.

De som starter på "Ny sjanse" samtidig, dvs. i samme kalenderår kan avslutte "Ny sjanse" av mange årsaker, inklusive å gå over i jobb. Poenget i denne sammenheng er at de forholder seg til omtrent det samme arbeidsmarkedet mens de deltar på "Ny sjanse".

Vi ser også på dem som har avsluttet "Ny sjanse" i et bestemt år. De står overfor det samme arbeidsmarkedet. Nå er ikke "Ny sjanse" et fast opplegg som tar et gitt antall måneder. Personer kan å gå over i jobb når som helst. Dermed er ikke varigheten av "Ny sjanse" og konjunktorene på arbeidsmarkedet uavhengig av hverandre. Det er ikke en skole hvor en må gå så og så lang tid for å avlegge en eksamen som gir visse anerkjente kvalifikasjoner.

Figur 10. Sysselsettingsgrad målt ved registrerte arbeidstakere etter startårganger 1998 – 2011

Vi har sett på om det var en sammenheng mellom antall måneder med deltakelse på "Ny sjanse" og sysselsetting. Vi fant ingen klar sammenheng. Det kan skyldes de forholdsvis enkle modellene vi prøvde ut, men det kan også skyldes at det ikke er noen klar sammenheng.. Det kan skyldes at blant de som slutter raskt er det både personer som med hjelp av "Ny sjanse" lett får jobb og personer som ikke passer

inn i "Ny sjanse" og som slutter av den grunn. På samme måte kan de som er lenge på "Ny sjanse" øke sin kompetanse og dermed få jobb – og det kan være folk som bare er der i mangel av noe bedre. Når vi ser på startårskohorter og sluttårskohorter nedenfor så er det viktig å ha i mente at i begge grupper er det veldig store variasjoner i hvor mange måneder en har deltatt i "Ny sjanse".

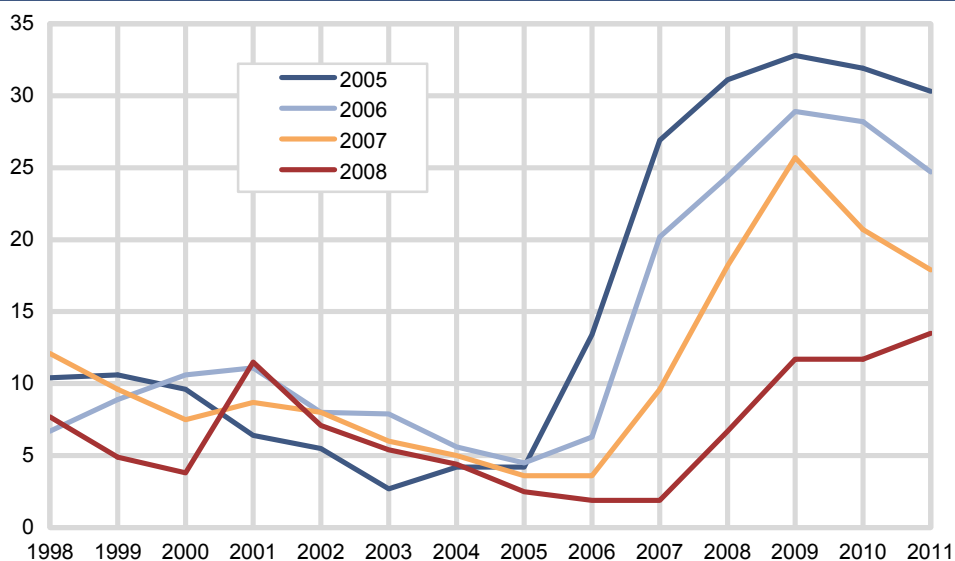
I første omgang ser vi på starttidspunktet, dvs. på alle som starter samme år.

Vi ser at det er de 117 som startet 2005, startårgangen 2005, som virkelig er en suksessårgang. ca.10 prosent sysselsettingsandel i årene før "Ny sjanse" og derfra og opp til 55 prosent i 2007. Riktignok en viss nedgang i de påfølgende år, men fortsatt opp i mot 50 prosent sysselsatte. Det kan i tillegg være en viss overgang til utdanning uten jobb ved siden av.

2006 årgangen er større, 280 deltakere, har drøye 15 prosent sysselsettingsandel i årene før og ca. 40 prosent etter.

2009-årgangen skiller seg ut med bare 42 deltakere som har avsluttet før oktober 2009. Siden vi ikke har data for deltakere som sluttet etter oktober 2009, så er dette et veldig skjevt utvalg av den startårgangen, og hele 10 av dem er registrert med mindre enn én måneds deltakelse. IMDI har undersøkt om det kan ligge systematiske feilregistreringer til grunn for at så mange av disse deltakerne hadde så kort tid i Ny sjanse, men har konkludert med at dette er en tilfeldighet. Denne årgangen er derfor så spesiell at en ikke vil generalisere resultatene for "Ny sjanse"..

Figur 11. Sysselsettingsgrad, registrerte arbeidstakere, 30 timer eller mer, startårganger 1998 – 2011

I Figur 11 ser vi bare på dem som er sysselsatt på heltid, dvs. 30 timer eller mer. Vi ser at 2007 og 2008 årgangen ikke gjør et så markant sprang opp i sysselsettingsandel fra startåret. Det skyldes nok at de i større grad en tidligere startårganger drar nytte av den sterke oppgangskonjunkturen før de starter på "Ny sjanse".

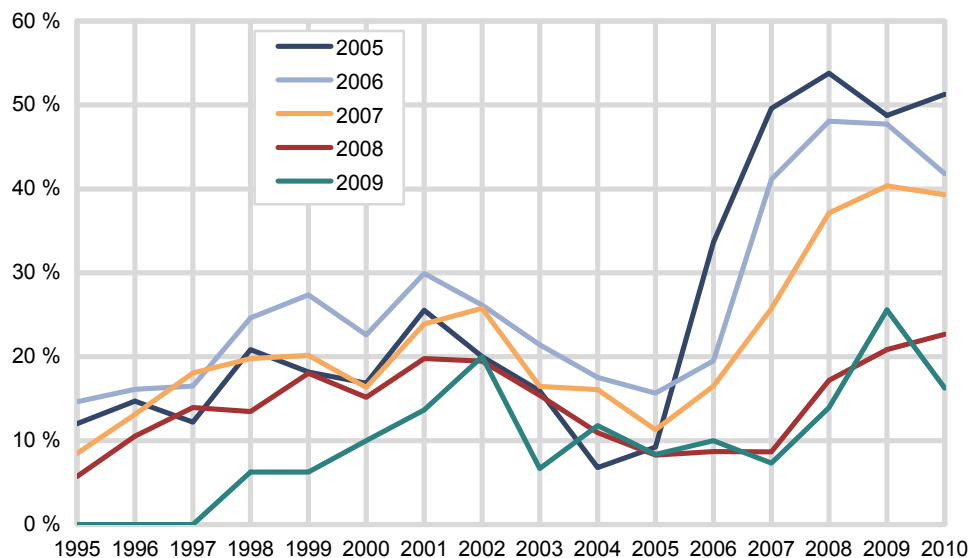
For målet med denne rapporten er å se på utviklingen i andelen som kommer i jobb. I vedlegg 1 har vi i tillegg tatt med en del tabeller om hvilke næringer og yrker de som kommer i jobb havner i.

4.4. Sysselsetting målt ved kontantlønn

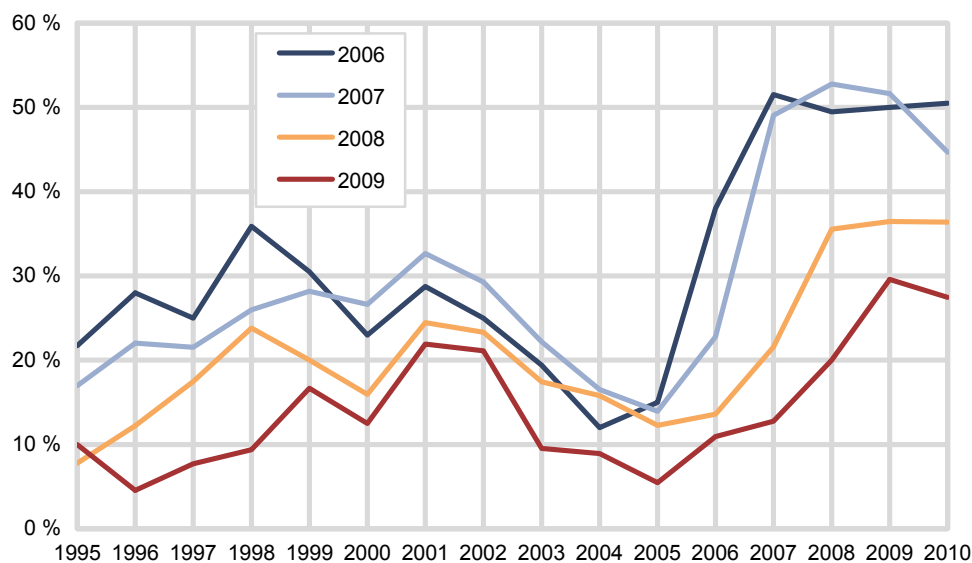
I motsetning til avtalt arbeidstid som vi bare har i grove tre kategorier og som ikke sier hvor store deler av året det ble arbeidet, så har vi kontantlønn for hele året for

hvert enkelt arbeidsforhold, men vi velger her å se på årlig, samlet kontantlønn på personen. For vårt formål er det ikke viktig om lønnen kommer fra et eller flere arbeidsforhold. For å illustrere forskjellen på å bruke hhv. startår eller sluttår ser vi først på alle som er registrert med kontantlønn overhodet, før vi ser nærmere på inntektsfordelingen nedenfor.

Figur 12. Sysselsetningsgrad målt ved andel med kontantlønn, startår, 1995 – 2010

Figur 13. Sysselsetningsgrad målt ved andel med kontantlønn, sluttår 1995 – 2010

Når vi sammenligner de to figurene ser vi at bildet stort sett er det samme. Det er svært få som slutter i 2005, så vi har slått sammen 2005 og 2006. I 2009 var det som nevnt svært få som startet.

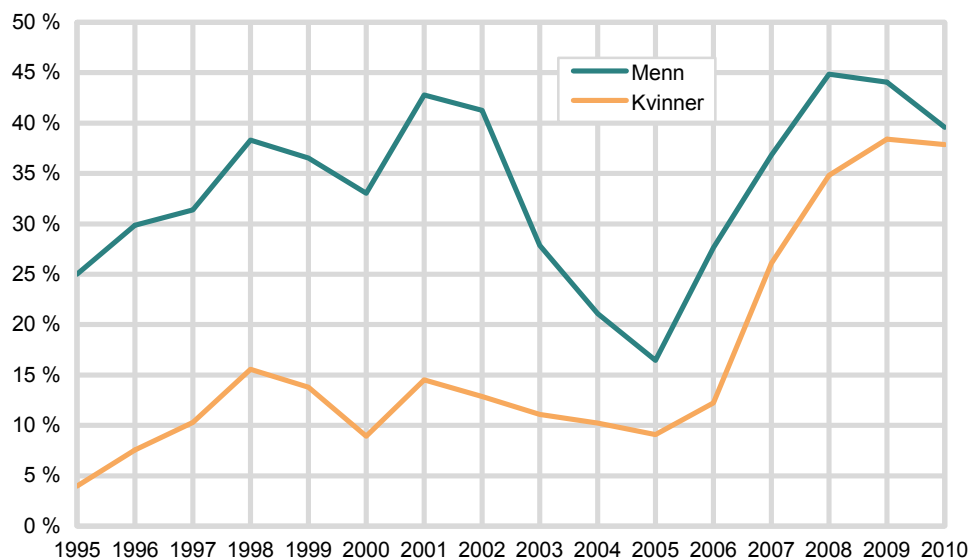
Begge resultatene viser en markant økning i andelen som er registrert med lønnsinntekt. Når vi deler inn deltakerne etter startår ser det ut til at "Ny sjanse" får en umiddelbar effekt. Men det er de samme start/slutt kohortene som får hhv. høyest og lavest sysselsetningsandel. Dette betyr at situasjonen på arbeidsmarkedet i tiltaksperioden har mye å si for hvordan det går med deltakerne.

En skal være forsiktig med å sammenligne for langt tilbake i tid for i 1995 har de færreste av de framtidige deltakerne bosatt seg i Norge. Det betyr at antallet deltakere i kohortene øker kraftig og endres i sammensetning etter hvert som vi

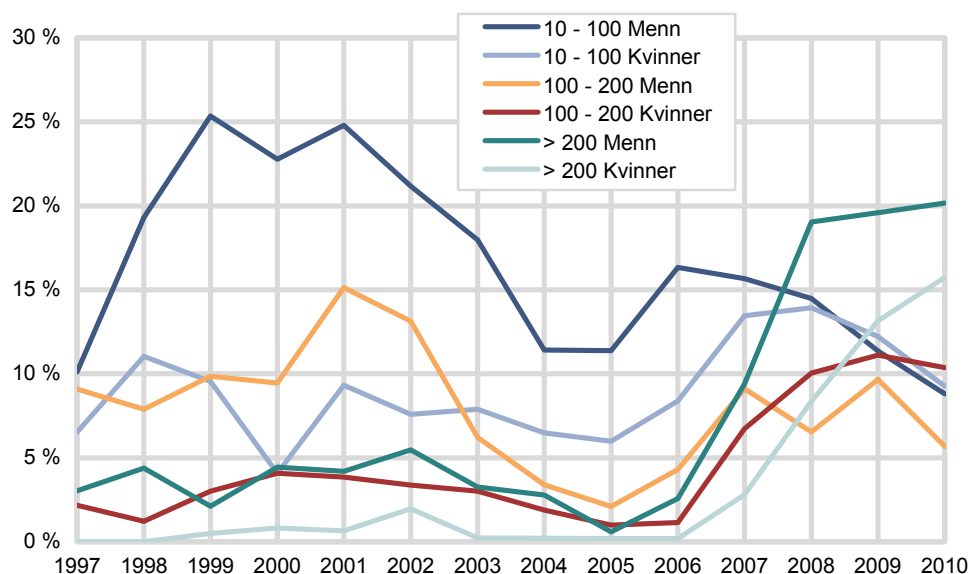
nærmere oss starten på "Ny sjanse". Vi ser tydelig at høykonjunkturen i 2001 påvirker yrkesdeltakelsen til deltakerne.

Figur 14. Sysselsettingsgrad målet ved andel med kontantlønn, fordelt på menn og kvinner

Vi ser at det er en markant forskjell i årene før "Ny sjanse" for menn og kvinner. Den neste figuren viser hvilke inntektsklasser deltakerne befant seg i før og etter "Ny sjanse".

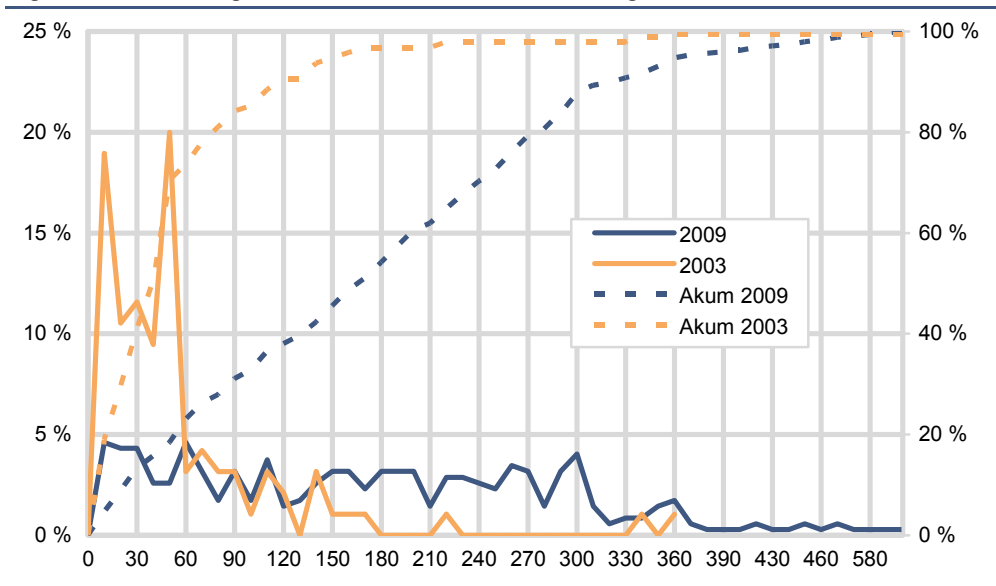
Figur 15. Andel av kvinner og menn i ulike inntektssklasser, prosent

For å forenkle figuren ser vi bort fra inntekter under 1 000 kroner. Gruppen fra 1 000 – 10 000 kroner utgjør om lag 1 – 3 prosent i hele perioden. Figur 15 viser at i høykonjunkturene i begynnelsen av perioden så hadde om lag 25 prosent av mennene som senere ble "Ny sjanse" deltakere en inntekt fra 10 000– 100 000 kroner, 15 prosent hadde en inntekt fra 100 000 – 200 000 kroner, og under 5 prosent hadde en inntekt over 200 000.

Kvinnene har generelt lavere andel sysselsatte, og svært få med over 200 000 i kontantlønn. Fram til 2005 faller disse andelene for mennene. De er noe mer stabile for kvinnene. Det som skjer i forbindelse med "Ny sjanse" er at den høyeste inntektsgruppen øker kraftig, helt i tråd med tiltakets intensjon om å erstatte sosialhjelp og andre stønader med arbeidsinntekt.

Figur 16. Fordeling av kontantlønn, alle deltakere, 2003 og 2009

En annen måte å illustrere dette på er å se på hvor mange prosent av deltakerne som var i ulike inntektsintervaller og kumulativt, dvs. hvor mange prosent av deltakerne som har under en gitt inntektsgrense. Figur 16 viser både den intervallmessige, og den kumulative fordelingen av kontantlønn i hhv. 2003 og 2009 i.

Vi ser at i 2003 har den intervallmessige fordelingen (stiplet linje) sine høyeste verdier for fra 0 og til 60 000, mens den i 2009 er mye jevnere fordelt. Det er omtrent like mange som tjener 300 000 som 60 000. Ser vi på den kumulative (heltrukken linje, verdiskala til høyre) tjente snau 85 prosent av deltakerne under 100 000 i 2003. Ser vi på situasjonen i 2009 så er det bare om lag 30 prosent av deltakerne som tjener under 100 000 og hele 40 prosent tjener over 200.000. Mens det i 2003 ikke er noen over 370 000, så er det en "hale" helt opp til 740 000 i 2009. Gitt at man for å komme med på "Ny sjanse" må ha hatt problemer med å få innpass på arbeidsmarkedet, så har "Ny sjanse" virkelig hjulpet noen få enkeltpersoner med å realisere sitt potensial for oppnå inntekter over 500 000. Hvorfor noen få personer som i 2003 tjente over 200 000 har deltatt på "Ny sjanse" har vi ikke fått klarlagt. Det kan dreie seg om målefeil, om situasjoner hvor begge ektefellene av ulike årsaker er blitt tatt med osv.

5. "Ny sjanse deltakere" som ikke er i jobb – hvor er de?

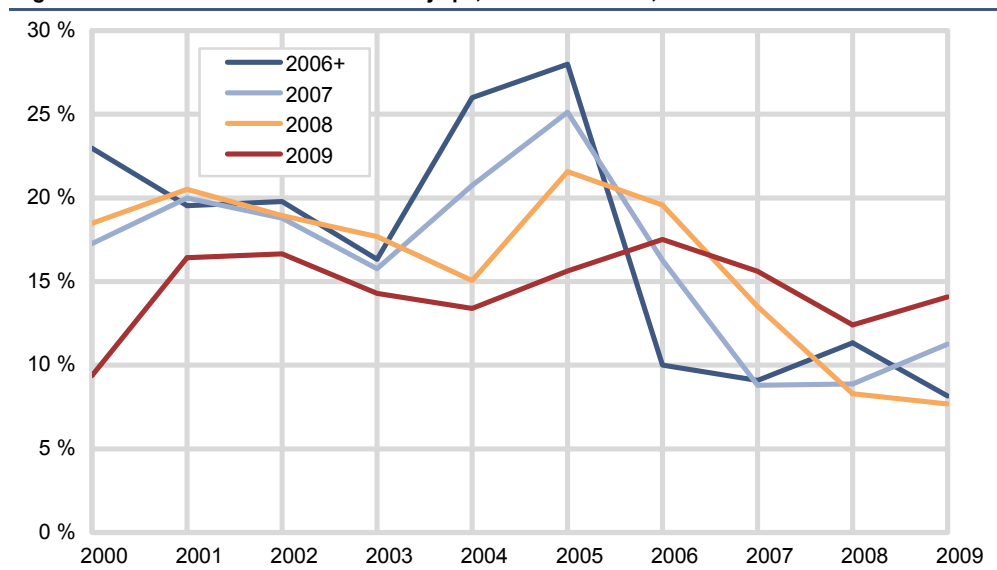
I det foregående kapittelet var fokus på sysselsettingsandelen. Vi skal nå i tillegg se litt nærmere på de som ikke er sysselsatt, se på hvilke andre kilder til livsopphold enn arbeidsinntekt de har hatt. Utgangspunktet er et datasett kalt "System for persondata", forkortet til SFP. Hensikten med SFP er å vise folks forhold til arbeidsmarkedet, utdanningsaktivitet og som mottaker av en del velferdsordninger. Man har tredje uke i november som referanseperiode. Fokus er på nærhet til arbeidsmarkedet slik at for folk som finnes på flere statuser er sysselsetting gitte prioritet og deretter registrert arbeidsledighet, utdanning osv. SFP gir likevel mulighet til å se kombinasjoner av statuser. Når det gjelder forholdet mellom sysselsetting og arbeidsledighet er det laget en konsistensbehandling av dataene slik at man ikke kan være i begge statuser. Vi har en kortere tidsserie med SFP-data, fra 2000 til 2009.

De tilstandene som er brukt i Tabell 9 nedenfor tar utgangspunkt i hovedtilstandene i systemet for persondata. Det er gjort en viss forenklinger. Vi har ikke utnyttet muligheten til å se på kombinasjoner av tilstander. Sysselsetting og deretter arbeidsledighet får dermed alltid prioritet. Det betyr at de som kommer i gruppen under utdanning bare gjelder om ikke samtidig er i arbeid eller er registrert arbeidsledig. Sien vi her primært er ute etter de som ikke er i jobb, er dette av mindre betydning.

Tabell 9. "Ny sjanse" deltaker etter hovedtilstand, 2000 – 2009, status i referanseuken i november

År	Lønns-taker	Selv-stendig	Tiltak	Helt ledig	Syke-meldt	Under utdanning	Div. pensjoner	Kun sosialhjelp	Ukjent. inntekt	Sum Prosent	N=
2000	14,4	1,7	2,3	7,8	0,6	9,3	6,0	17,7	40,2	100,0	515
2001	19,9	1,9	2,7	9,9	0,0	6,5	5,4	19,7	34,0	100,0	588
2002	12,8	2,4	2,7	13,7	0,1	7,7	6,1	18,7	35,8	100,0	710
2003	10,1	2,8	3,2	13,2	0,1	13,2	6,9	16,6	33,9	100,0	785
2004	9,2	2,9	2,0	17,3	0,0	12,1	6,7	17,6	32,1	100,0	816
2005	9,5	1,5	3,8	18,4	0,2	6,9	4,8	22,3	32,4	100,0	851
2006	13,1	0,5	8,0	16,1	0,0	9,9	6,9	17,3	28,2	100,0	871
2007	25,3	0,6	9,9	13,8	0,3	9,6	5,8	12,2	22,6	100,0	878
2008	29,8	0,6	8,0	11,2	0,7	11,4	7,5	9,5	21,4	100,0	878
2009	32,3	0,7	13,2	9,9	0,9	8,9	10,2	9,7	14,3	100,0	870

Figur 17. Hovedtilstand "Kun sosialhjelp", sluttårskohorter, 2000 – 2009

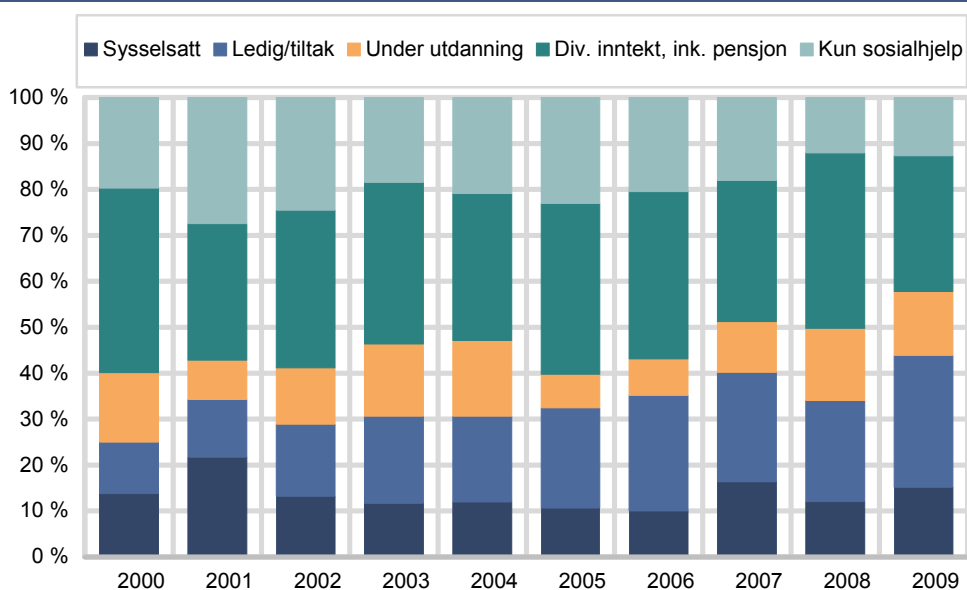
Vi ser at det er svært få er sysselsatt som selvstendige og at de har en avtagende andel. Derfor velger vi å slå de to gruppene sammen i den videre analysen. Den største gruppene fra 2000 fram til 2006 er de med "Ukjent inntekt", dvs. personer vi ikke finner igjen i noen av de registrene som brukes i SFP. Det vil blant annet si registre over mottakere av overføringer fra NAV. Dette kan være personer som blir

forsørget av familien. Vi ser videre at de med kun sosialhjelp blir halvert fra 2005 til 2009, at ledigheten er høy fra 2002 til 2007. Andelen på tiltak er også økende. En kan skimte konjunkturforløpet også i andelen som er under utdanning.

En viktig målsetting for "Ny sjanse" er å få personer over fra sosialhjelp til arbeidsinntekt. Figur 17 viser nedgang for alle grupper i forhold til årene rett før "Ny sjanse". Vi har også her slått sammen 2005 og 2006 til 2006+. Det er bare 18 personer i den og av disse slutter alle på høsten, flest i desember 2005.

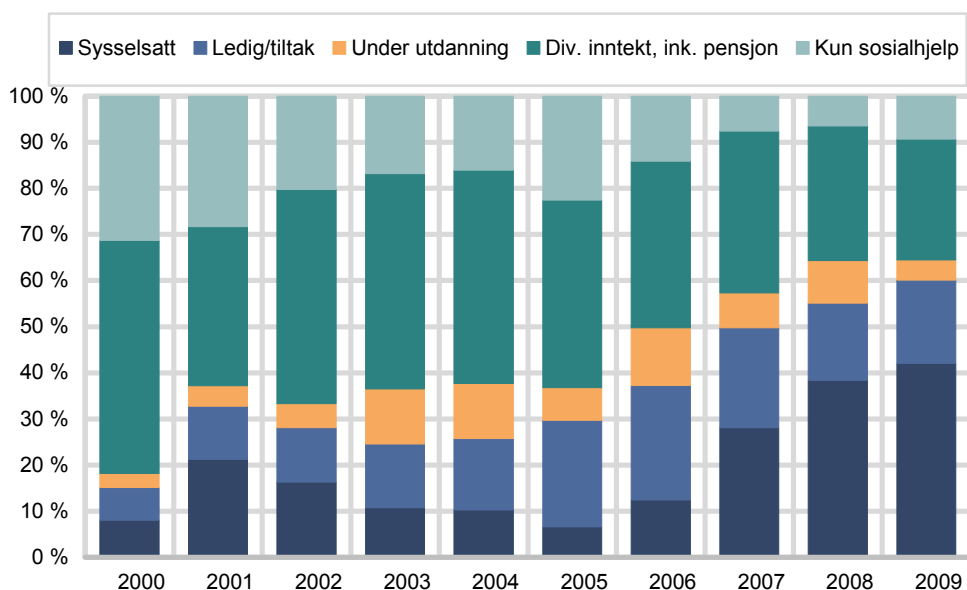
Vi er interessert i å se betydningen av landbakgrunn. For å gjøre figurene mer oversiktlige har vi slått sammen enda noen tilstander. Vi minner igjen om at det stadig ankommer nye deltakere. I år 2000 er bare 65 prosent av de framtidige deltakerne kommet til Norge. De resterende 35 prosent kommer hovedsakelig før 2006, slik at 2004 og 2005 er det mest relevante "nullpunkt".

Figur 18. Fordeling av hovedtilstander, Somalia, 2000 – 2009, data fra SFP

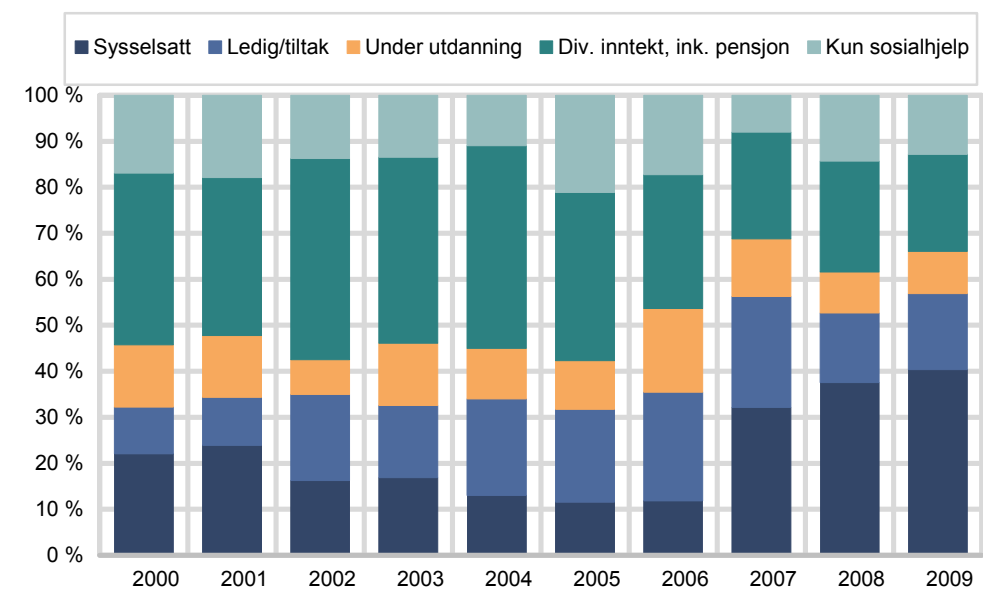
Vi ser at sysselsettingsandelen ikke endrer seg markant, men det er økning i antall på tiltak og ledighet. Sosialhjelpsandelene går noe ned.

Figur 19. Fordeling av hovedtilstander, Irak, 2000 – 2009, data fra SFP

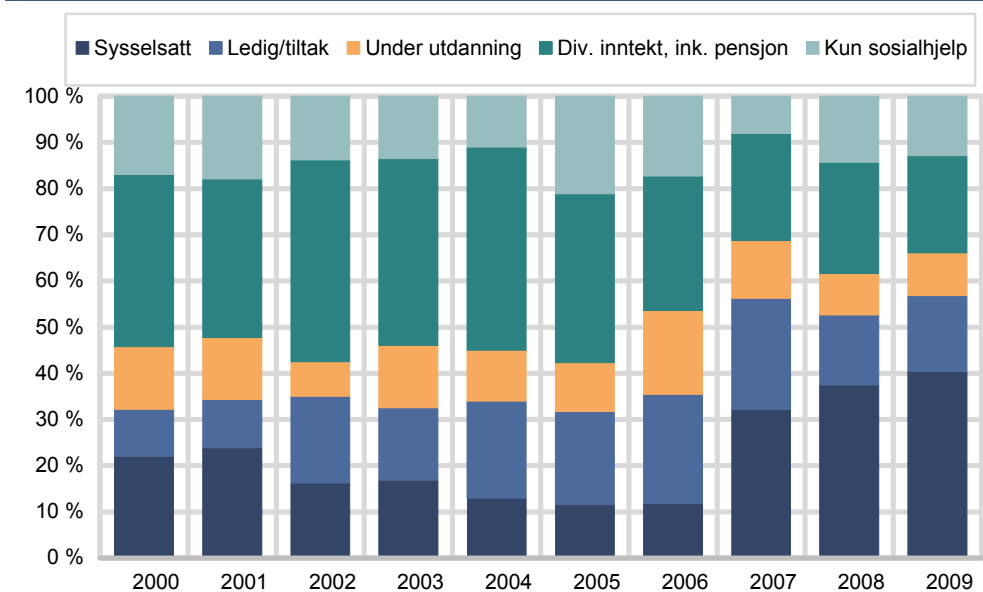
For irakerne øker sysselsettingsandelen markant på bekostning av de andre hovedtilstandene med unntak av ”Under utdanning” som ikke viser noe klart mønster.

Figur 20. Fordeling av hovedtilstander, Øvrige Afrika, 2000 – 2009, data fra SFP

Også for Øvrige Afrika øker sysselsettingsandelen markant på bekostning av de andre hovedtilstandene. Reduksjonen i andelen som kun mottar sosialhjelp er ikke veldig markant.

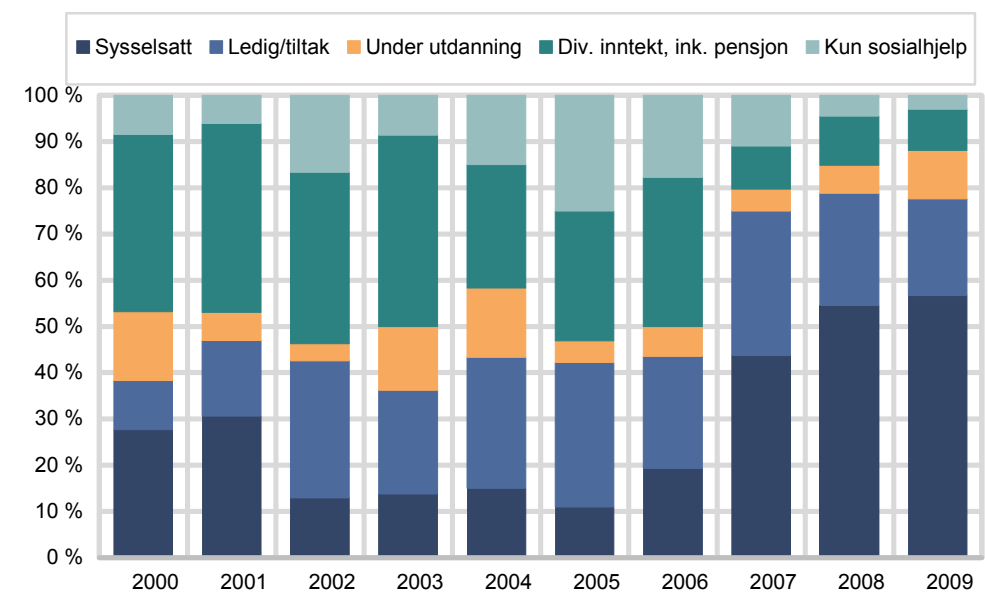
Figur 21. Fordeling av hovedtilstander, Øvrige Asia, 2000 – 2009, data fra SFP

For Øvrige Asia er det reduksjonen i ”diverse inntekter” som er mest i øyefallende ved siden av økningen i sysselsettingsandelen. Nedgangen i statusen ”diverse inntekter” er nok i hovedsak nedgang i personer som vi ikke finner i noen av registrene som inngår i SFP.

Restgruppen har en veldig klar økning på drøye 40 prosentpoeng, og det er igjen gruppen ”Diverse inntekter” som minsker mest.

Figur 22. Fordeling av hovedtilstander, Restgruppe, 2000 – 2009, data fra SFP

5.1. Betydning av tidligere deltakelse i arbeidslivet

De lange tidsseriene gjør det mulig å se på sysselsettingsandelen blant deltakerne før tiltaket. Det er stor variasjon i når man kom til Norge og hvor mange år man har arbeidet etter innvandringen. Vi har laget noen forholdsvis enkle mål for hvor mye arbeidserfaring den enkelte har før og etter "Ny sjanse". Hensikten er å måle om det er lettere å sysselsette personer med litt arbeidserfaring fra før, enn innvandrere uten arbeidserfaring fra Norge.

En del av "Ny sjanse" deltakerne har en del arbeidserfaring forut for "Ny sjanse". Det kan være stor variasjon i hva slags type arbeid, hvor mange år det er siden, om det var heltid/deltid. For å få et første inntrykk av sammenhengen ser vi derfor på om personen overhodet har vært sysselsatt tidligere.

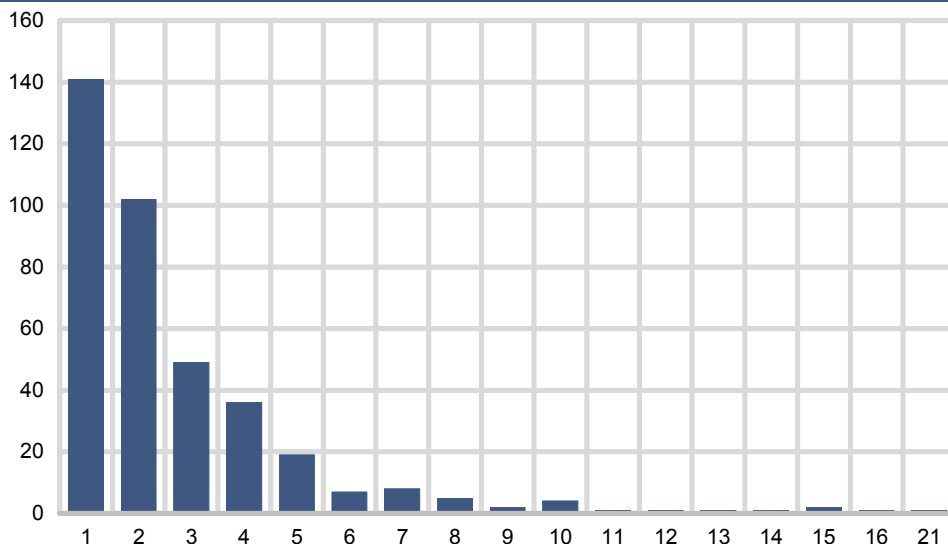
Tabell 10. Betydningen av å ha jobbet før "Ny sjanse" for ha jobb etter "Ny sjanse"

	Syss. andel	Ikke i jobb etter "Ny sjanse"		4- 19 timer		20 - 29 timer		30 eller mer		Totalt
		Arb.erf	u/arb.erf	Arb.erf	u/arb.erf.	Arb.erf	u/arb.erf.	Arb.erf	u/arb.erf.	
2003 ..	12,6	30,2	57,3	5,0	0,0	1,9	0,0	5,6	0,0	100,0
2004 ..	12,6	30,2	57,3	5,8	0,0	2,0	0,0	4,7	0,0	100,0
2005 ..	11,8	31,7	56,5	6,2	0,3	1,1	0,1	3,7	0,3	100,0
2006 ..	15,1	32,8	52,0	4,9	3,0	1,2	0,4	3,7	1,8	100,0
2007 ..	29,8	25,3	44,8	7,3	5,0	2,1	1,8	8,0	5,6	100,0
2008 ..	34,1	25,7	40,2	5,2	5,5	1,5	2,8	10,4	8,7	100,0
2009 ..	38,3	22,9	38,8	4,7	4,4	2,4	2,5	12,8	11,7	100,0
2010 ..	36,7	24,8	38,6	4,0	4,9	2,0	3,5	11,9	10,3	100,0
2011 ..	34,5	26,1	39,3	4,1	5,4	2,0	2,6	10,4	10,0	100,0

Det "grepet" vi gjør, er å dele deltakerne i to grupper. Den ene er de som har vært sysselsatt en eller annen gang før "Ny sjanse", det er gruppen "Arb.erf.", dvs. de som har erfaring fra arbeidslivet. Den andre er de som aldri har vært sysselsatt, "u/arb.erf."

Av de som blir sysselsatt etter at "Ny sjanse" har startet, ser vi at gruppen som ikke har tidligere arbeidserfaring utgjør praktisk talt like stor andel av de som kommer i jobb når vi kommer fram til 2009. Det gjelder enten vi ser på 4-19 timer, 20-29 timer eller de som blir sysselsatt i 30 timer eller mer. Dette peker i retning av at tidligere arbeidserfaring ikke er så avgjørende. For hvis det hadde vært tilfelle så hadde for eksempel flesteparten av de som fikk heltidsjobb (30 timer eller mer) hatt arbeidserfaring fra før, mens de uten arbeidserfaring dominerte i 4-19 – timersgruppen. Denne utjamningen er kanskje ikke så overraskende i og med at brorparten av "Ny sjanse" deltakerne har få år med arbeidserfaring som det framgår av Figur 23.

Figur 23. År med arbeidserfaring, "Ny sjanse" deltakere i perioden 1983 – startår for Ny sjanse

Tabell 11. År med arbeidserfaring – fordelt på arbeidstidsgrupper, 2004 - 2011

År med arb.erfaring.	Ikke i arbeid	4- 19 timer	20 - 29 timer	30 eller mer	Totalt	
2004						
1	81,6	9,2	3,5	5,7	100,0	141
2	71,6	12,7	7,8	7,8	100,0	102
3	63,3	18,4	6,1	12,2	100,0	49
4	58,3	25,0	5,6	11,1	100,0	36
> 4 år	54,7	15,1	0,0	30,2	100,0	53
2005						
1	80,1	16,3	0,0	3,5	100,0	141
2	74,5	12,7	4,9	7,8	100,0	102
3	71,4	14,3	4,1	10,2	100,0	49
4	63,9	16,7	2,8	16,7	100,0	36
> 4 år	67,9	11,3	3,8	17,0	100,0	53
2006						
1	79,4	12,1	2,8	5,7	100,0	141
2	77,5	11,8	2,9	7,8	100,0	102
3	79,6	12,2	0,0	8,2	100,0	49
4	69,4	13,9	5,6	11,1	100,0	36
> 4 år	71,7	7,5	3,8	17,0	100,0	53
2007						
1	60,3	18,4	3,5	17,7	100,0	141
2	58,8	17,6	4,9	18,6	100,0	102
3	63,3	10,2	4,1	22,4	100,0	49
4	50,0	27,8	5,6	16,7	100,0	36
> 4 år	60,4	11,3	9,4	18,9	100,0	53
2008						
1	66,0	11,3	2,1	20,6	100,0	141
2	60,8	10,8	1,0	27,5	100,0	102
3	42,9	16,3	12,2	28,6	100,0	49
4	58,3	8,3	5,6	27,8	100,0	36
> 4 år	60,4	15,1	1,9	22,6	100,0	53
2009						
1	59,6	7,8	4,3	28,4	100,0	141
2	53,9	15,7	1,0	29,4	100,0	102
3	38,8	10,2	16,3	34,7	100,0	49
4	41,7	11,1	8,3	38,9	100,0	36
> 4 år	58,5	11,3	5,7	24,5	100,0	53
2010						
1	61,0	7,1	5,0	27,0	100,0	141
2	60,8	13,7	2,9	22,5	100,0	102
3	49,0	10,2	6,1	34,7	100,0	49
4	55,6	8,3	5,6	30,6	100,0	36
> 4 år	54,7	7,5	5,7	32,1	100,0	53
2011						
1	62,4	6,4	5,7	25,5	100,0	141
2	63,7	13,7	3,9	18,6	100,0	102
3	57,1	8,2	6,1	28,6	100,0	49
4	55,6	13,9	2,8	27,8	100,0	36
> 4 år	60,4	9,4	3,8	26,4	100,0	53

Vi ser at bare noen få har mer enn fem års arbeidserfaring, og en del av dem har jobbet deltid, hatt småjobber som vi så av tabellene for arbeidstid og inntekt ovenfor. Av "Ny sjanse" deltakerne er det om lag 40 prosent som har hatt en eller annen form for sysselsetting fram til 2004.

I Tabell 11 ser vi om *hvor mange* års arbeidserfaring man har før 2005 ser ut til å ha betydning.

Vi ser her at i 2004 har de med 4 år eller mer arbeidserfaring høyere sysselsettingsandel, det vil i dette tilfellet si lavere andel ikke er i arbeid, en andel på 54,7 prosent og de har også relativt sett høyere andel av de sysselsatte i heltidsjobber, 30,2 prosent i 2004. Fra 2007, dvs. når "Ny sjanse" har begynt å virke ser vi at disse forskjellene har jevnet seg ut. Både sysselsettingsandelen og fordelingen på arbeidstid er blitt mye likere uansett hvor mange år med arbeidserfaring man hadde fra før. Nå trenger ikke dette nødvendigvis å skyldes at arbeidserfaring ikke er av betydning, for en kan ikke utelukke at de uten arbeidserfaring får mer oppfølging fra prosjektenes side enn de som har arbeidserfaring. Slik at sysselsettingstilbøyeligheten jamnes ut.

5.2. Effekten av finanskrisen på "Ny sjanse"

Vi har allerede i flere tabeller og figurer sett at konjunktorene påvirker sysselsettingsandelen. Det betyr at utslagene på sysselsettingen som vi måler, ikke skyldes "Ny sjanse" alene. Det kan derfor være av interesse å se på sysselsettingsandel til dem som avsluttet "Ny sjanse" før og etter finanskrisen.

Finanskrisen ble et allment kjent faktum høsten 2008. Vi har sett på stigningen i antall som blir registrert som ledige høsten 2008 i befolkningen som helhet og her er det en markant nivåøkning fra oktober til november 2008. Vi deler derfor inn deltakerne i to grupper. Gruppen "Før" avsluttet "Ny sjanse" før oktober 2008, de som avsluttet i oktober eller senere kaller vi "Etter".

Tabell 12. Avslutning før og etter finanskrisen, etter verdensregion, prosent og antall

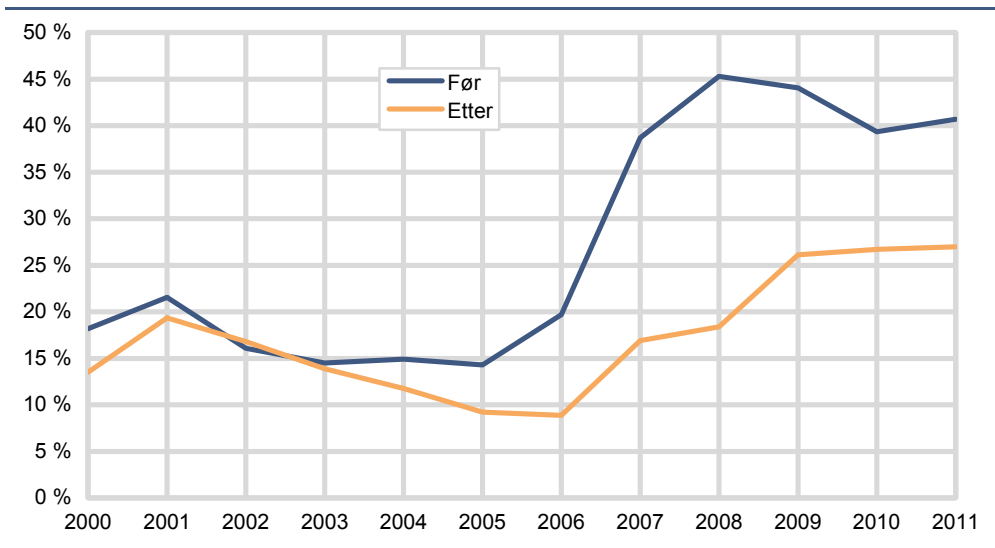
	Somalia	Irak	Øvrige-Afrika	Øvrige-Asia	Restgruppe	Totalt
Prosent						
Før	54,4	57,9	63,3	65,0	70,2	60,8
Etter	45,5	42,1	36,7	35,0	29,9	39,2
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Antall						
Før	129	106	69	178	47	529
Etter	108	77	40	96	20	341
Totalt	237	183	109	274	67	870

Vi ser at mens Somalia og Irak grovt sett har like mange deltakere før og etter krisen så har de andre gruppene en skjevare fordeling, og for gruppen som helhet avslutter 60 prosent før krisen og 40 prosent etter. Vi har sett på fordelingen av alder – og den er ganske lik i de to gruppene. Vi våger derfor å sammenligne de to gruppene uten å ha kontrollert for alle mulige ulikheter.

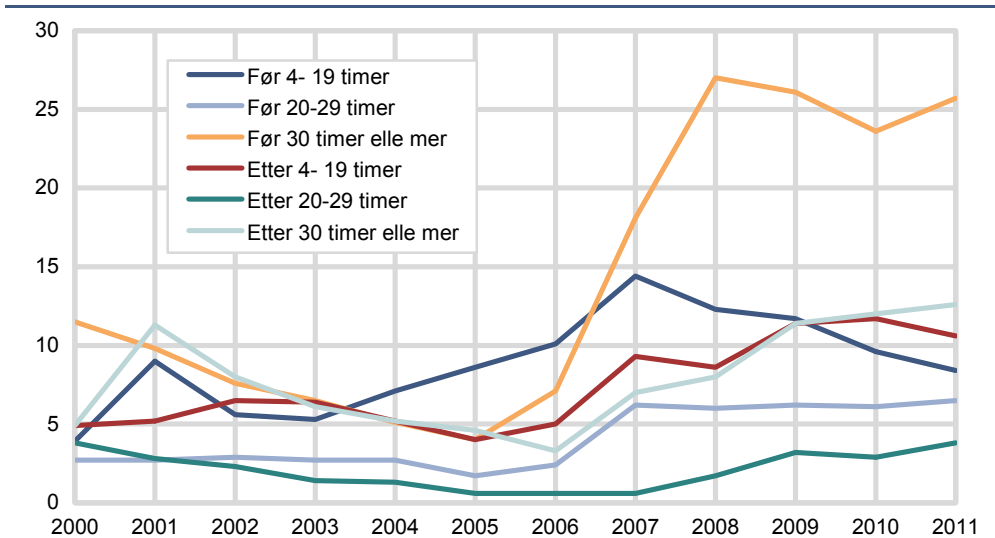
Figur 24 illustrerer at sysselsettingsandelen til de to gruppene fram til 2005 er ganske lik, men "Etter" gruppen ligger klart under i 2004 og synker ned til under 10 % i 2006. "Før"- gruppen øker fra 2005 til 2006. Det er svært få som avslutter "Ny sjanse" i 2005, så det er nok mest et konjunkturfenomen, mens den kraftige økningen fra 2006 til 2007 nok er en kombinasjon av konjunktur og "Ny sjanse". Vi ser at "Etter" gruppen også øker sin sysselsettingsandel samtidig. "Etter"- gruppen øker fortsatt fra 2008 til 2009, mens "Før" gruppen faller – sannsynligvis på grunn av konjunkturomslaget. Begge fenomener – at "Før gruppen" gjør det bedre i høykonjunktoren, mens "Etter-gruppen" gjør det bedre når arbeidsmarkedet forverres, tyder på at "Ny sjanse" har effekt, både i "medgang" og "motgang". Hvor mye av økningen som skyldes konjunktoren og hvor mye som skyldes "Ny sjanse" er vanskelig å beregne ut i fra de data vi har tilgjengelig nå.

Figur 24. Sysselsetting målt ved arbeidstid, avslutning av "Ny sjanse" før og etter finanskrisen

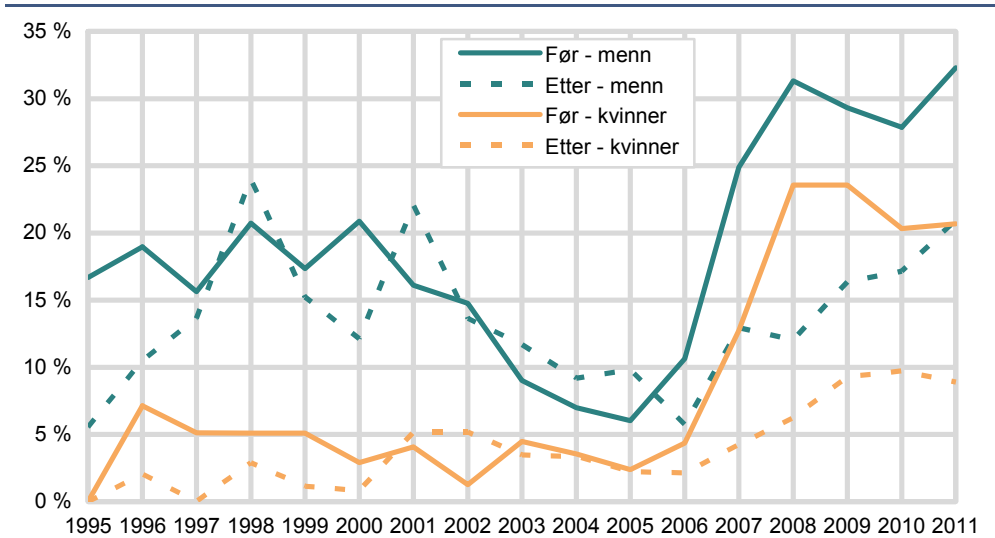

Figur 25. Arbeidstakere etter arbeidstid, fordelt på avslutning før og etter finanskrisen

Det er særlig "Før" over 30 timer, (heltid) som klarer å komme opp på et nytt og mye høyere nivå og holde seg der. Når i et konjunkturforløp et tiltak settes inn, kan ha betydning for både sysselsetningsandelen og arbeidstid.

Figur 26. Arbeidstakere, fordelt på avslutning før og etter finanskrisen og kjønn

Det er stort sett samme mønsteret for kvinner og menn, men kvinner i ”Etter”-gruppen flater mer ut enn menn i ”Etter”-gruppen”.

Siden vi ønsker å isolere effekten av "Ny sjanse" fra konjunktoreffekten så har inndelingen i ”Før” og ”Etter” så er det en metodisk utfordring at man kan være registrert med spor av sysselsetting før og under man er på ny sjanse. Det er best å se på samlet, årlig lønnsinntekt fordi lønn gir en bedre indikasjon på hvor mye en har jobbet. Det er ikke mange deltakere dette dreier seg om men det finnes personer som tjente mer enn 200.000 et år hvor de er deltakere på "Ny sjanse" hele eller store deler av året. Det er vanskelig å gi noe eksakt antall siden hvor mye mener at deltakerne kan ha tjent på noen måneder etter "Ny sjanse" er vanskelig å anslå. Men kanskje et sted mellom 10 – 20 %. Noen har også ”brukbar” inntekt i året før "Ny sjanse". Dette kan skyldes feil i registrene, feil start og/eller sluttdato.

Det hadde blitt enklere å skille effekten av "Ny sjanse" fra konjunktoreffekte hvis at deltakerne ikke var hadde annet enn marginal inntekt i årene rett før og under ny sjanse. Men som vi ser av figurene ovenfor så blir en del i ”Etter” gruppen syssel-satt i under/før deltakelsen på "Ny sjanse". Sysselsettingen stiger fra 2006 til 2007 for denne gruppen med en del prosentpoeng enda det bare var om lag 50 av 341 som hadde begynt på "Ny sjanse". Eller for å si det på en annen måte. Hvis ”Etter” gruppen hadde startet ”på null”, så ville hoveddelen av sysselsettingsveksten kommet fra 2008 til 2009 og fra 2009 til 2010, gitt at ”Etter” gruppen slutter sent på året, oktober, 2008. Hvis de hadde startet ”på null” så hadde sysselsettingsveksten kunne tilskrives "Ny sjanse" fordi konjunktoren ikke gir noe drahjelp, snarere tvert i mot.

Før og etter finanskrisen – startår 2007

Tabell 13. Deltaker som sluttet før/etter finanskrisen etter startår for "Ny sjanse"

Startår	2005	2006	2007	2008	2009	Totalt
Før	111	234	159	25	0	529
Etter	6	46	116	131	42	341
Totalt	117	280	275	156	42	870

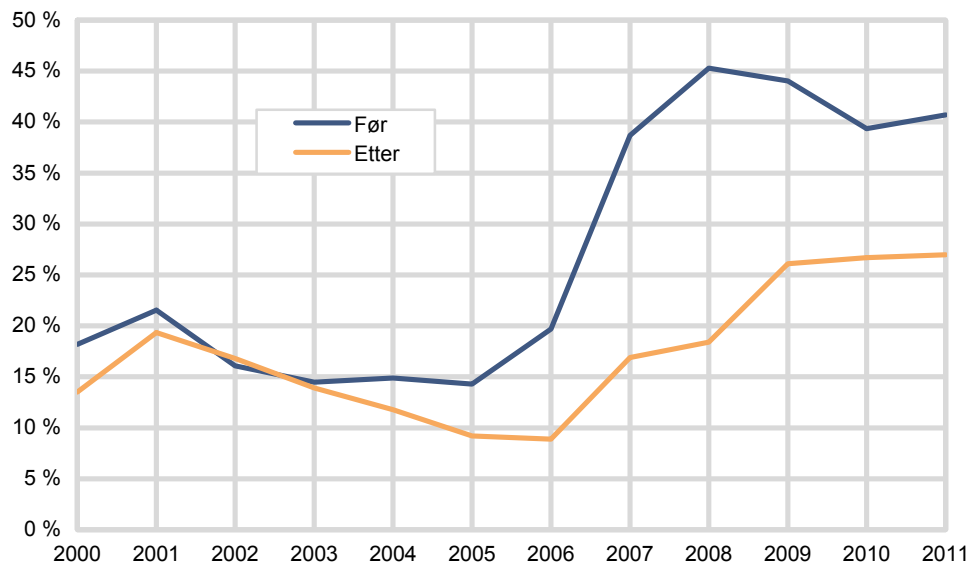
Vi ser av tabellen at den eneste startårskohorten som har omtrent like mange i begge grupper er 2007 kohorten og dermed så har deltakerne her i større grad *det samme* valget mellom å gå ut i jobb før "Ny sjanse" avsluttes etter to års normert tid – eller å fortsette.

Tabell 14. Deltakere med startår 2007, etter startmåned og avslutning før og etter finanskrisen

Start måned i 2007	Før	Etter	Før	Etter
1	5	17	3,1	14,7
2	12	2	7,5	1,7
3	12	11	7,5	9,5
4	35	20	22,0	17,2
5	28	10	17,6	8,6
6	10	5	6,3	4,3
7	5	1	3,1	0,9
8	12	8	7,5	6,9
9	15	23	9,4	19,8
10	13	10	8,2	8,6
11	7	5	4,4	4,3
12	5	4	3,1	3,4
	159	116	100,0	100,0

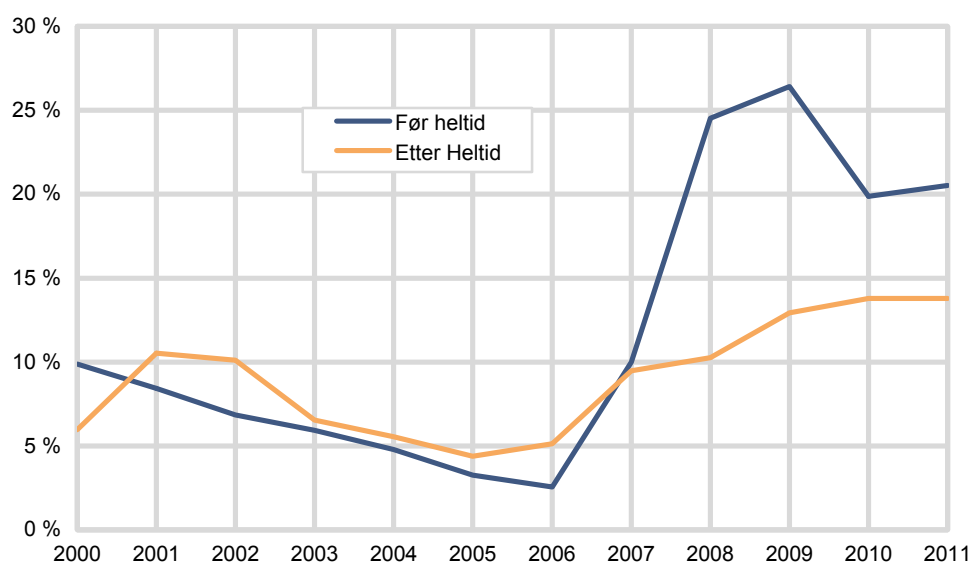
Vi ser at fordelingen av når ”Før” og ”Etter” starter på "Ny sjanse" er ganske lik. Det er ikke slik at ”Før” starter tidlig i 2007 og ”Etter” starter sent.

Figur 27. Arbeidstakere før og etter finanskrisen, startår 2007

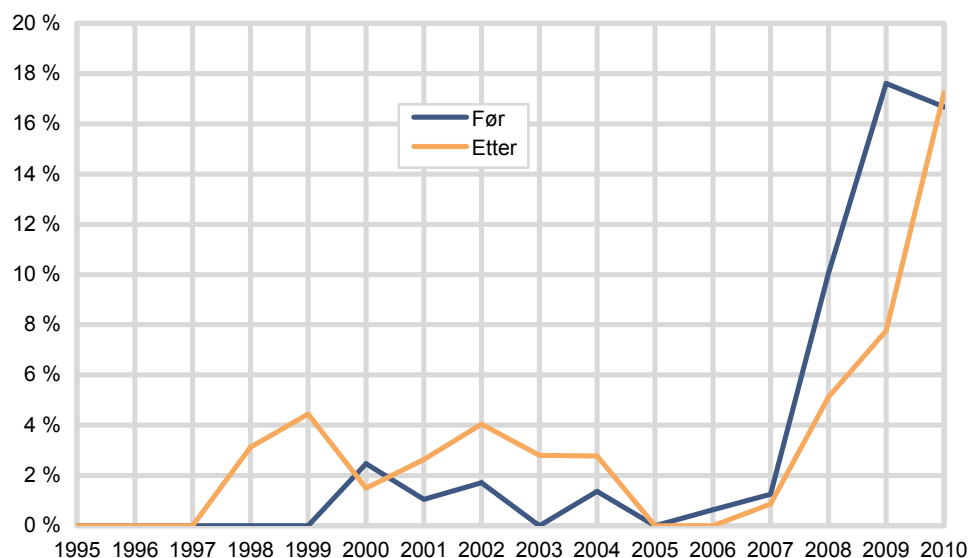
Figur 27 viser at deltakerne blir sysselsatt i begge grupper har en parallell sysselsetningsøkning fra 2006 til 2007, dvs. før eventuelt under deltakelsen i "Ny sjanse", men de som avslutter før finanskrisen oppnår i første omgang en markant høyere sysselsetningsandel i 2009, så møtes de to kurvene i 2010. Vi ser at "Etter" gruppen øker mer fra 2008 til 2009, mens veksten i "Før" flater ut.

Figur 28. Arbeidstakere, bare heltid, avsluttet før og etter finanskrisen, med startår 2007

Nå var det ikke noe forbud mot å ha marginal sysselsetting før og under "Ny sjanse". Kriteriet for å bli valgt ut var at sosialhjelp var den klart viktigste inntektskilden. Det er derfor interessant å se på andelen sysselsatte på heltid. I 2007 startkohorten finner vi også en markant økning av sysselsetningsandelen før/under deltakelsen i "Ny sjanse", dvs. fra 2006 til 2007. Men her blir det en 5 prosentpoengs forskjell på "Før" og "Etter".

Figur 29. Arbeidstakere, sum lønn over 200.000, avsluttet før og etter finanskrisen, med startår 2007

Figur 29 ser også på 2007 startkohorten, men bruker som lønn som indikator på hvor mye en har vært sysselsatt i løpet av året. Vi ser på de som i perioden 1995 – 2010 har hatt en lønnsinntekt på 200.000 eller mer. Vi ser at ikke er noen i denne 200.000 kroners gruppen i 2005 for de som avslutter før finanskrisen og både i 2005 og 2006 for de som avslutter "Ny sjanse" etter finanskrisen. At det i Figur 27 er en litt større andel som har heltid i disse årene kan ha flere forklaringer først og fremst at arbeidstid i de filene vi har brukt er målt i en referansegruppe i november. At man blir registrert med heltid i november betyr ikke at man har hatt en heltidsjobb hele året.

Det som er viktig i Figur 29 er at vi ser den samme økningen før/under "Ny sjanse" dvs. i 2006, 2007 og 2008, men først og fremst at det for "Etter" gruppen er en sterk vekst fra 2009 til 2010 det året hvor de fleste i denne gruppen avslutter "Ny sjanse" og hvor arbeidsmarkedet er blitt merkbart vanskeligere. Det kan tyde på at "Ny sjanse" klarer å motvirke konjunktorene å bringe "Etter" gruppen opp på samme nivå som "Før" gruppen for dem med startår 2007.

6. Oppsummering - konklusjoner

Vi har sett på ulike indikatorer for sysselsetting: pensjonsgivende inntekt, kontantlønn og registrert arbeidstaker. Pensjonsgivende inntekt hadde ikke god nok kvalitet for vårt formål, og vi valgte derfor å se bort fra den indikatoren. I analysene har vi altså brukt registrert arbeidstaker og kontantlønn. Disse indikatorene ble delt videre inn i heltid/deltid og/eller høy/lav årsinntekt. De to indikatorene har ulik lengde på tidsseriene, arbeidstakere fra 1983, kontantlønn fra 1995. Noen ytterst få av deltakerne kom til Norge før 1970. De aller fleste kom fra 1995 til 2005, slik at begge indikatorer dekker en forholdsvis lang periode før "Ny sjanse".

Vi har påpekt flere metodiske utfordringer når en skal vurdere om tiltaket har større virkning for noen grupper enn andre. For eksempel er det vanskelig å finne en relevant kontrollgruppe som ikke ha deltatt på tiltaket. Det er også vanskelig å tallfeste sammenhengen mellom bakgrunnsvariable og økningen i sysselsettingsandel for de som deltar på tiltaket. Det er samlet relativt få deltakere slik at en gruppering etter mange variable gir få personer i hver gruppe slik at uobserverbare forskjeller kan bety mye. Det gjelder utdanning, sosioøkonomisk bakgrunn fra hjemlandet og andre viktige faktorer, som motivasjon og helse. Utformingen av tiltaket "Ny sjanse" kan dessuten ha svært ulike utforming i ulike kommuner og over tid.

Vi har derfor valgt en enklere tilnærming ved bare å se på veksten i andelen sysselsatte fra før til etter deltakelse på tiltaket. Uten at vi kan si noe om betydningen av tiltaket isolert sett, viser tallene at deltakerne på "Ny sjanse" har hatt en umiddelbar – og potensielt varig økning i andelen i arbeid.

Vi finner ingen enkel sammenheng mellom bakgrunnsvariable som kjønn, alder, botid, tidligere yrkeserfaring og effekten av tiltaket. Mange andre studier viser at utdanning har stor betydning for mulighetene for å komme i arbeid. Dessverre mangler vi data om utdanningsbakgrunnene til de fleste deltakerne.

En viktig faktor som det er vanskelig å gi et presist anslag for er de økonomiske konjunktorene. Resultatene viser at de første årgangene av "Ny sjanse" deltakere oppnår en høyere sysselsettingsandel. Dette kan bl.a. skyldes at de kom ut på et arbeidsmarked med sterk etterspørsel etter arbeidskraft. Det kom et markant omslag på arbeidsmarkedet da finanskrisen inntraff høsten 2008.

Vi har sett en rask og markant heving av sysselsettingsandelen fra om lag 15 prosent til 50 prosent hvis vi tar utgangspunkt i nivået i årene rett før "Ny sjanse" startet opp. Tar vi utgangspunktet i nivået til de som var i Norge ved forrige høykonjunktur, dvs. rundt 2001 ligger det nærmere 30 prosent. Dette varierer en del med landbakgrunn, kjønn og ikke minst når en avsluttet "Ny sjanse".

Resultatene tyder på at de som avsluttet "Ny sjanse" etter finanskrisen har vanskeligere for å få heltidsjobber. Dette skyldes nok delvis en sterkere satsing på kvinner. Kvinner arbeider generelt mer deltid enn menn, slik at disse forskjellene kan ha andre årsaker enn tiltaket. Men andelen kvinner som jobber heltid øker markant etter "Ny sjanse" i forhold til tidligere høykonjunkturer fra ca. 5 prosent til ca. 20 prosent, vel og merke hvis en kommer ut i jobb før krisen. Dette gjelder også menn. De som kommer i jobb før krisen klarer å "bite seg fast", slik at økningen i sysselsettingsandelen flater ut på et nivå som ikke er nådd tidligere som det framgår av Figur 25 og Figur 26. Men her – som ellers i rapporten - må en ha i mente at gruppen endrer seg over tid, så det er ikke de samme personene vi ser på i 2001 som i 2011.

Det er også viktig å være klar over at en her kan ha stiafhengighet (path-dependency) i den forstand at de som kom seg ut i arbeidslivet under høykonjunkturer stort sett klarer å forbli sysselsatt, mens de som avsluttet etter

krisen ikke får foten innenfor, og hvis de gjør det, så har de så kort ansiennitet at de er de første som må gå ned innskrenkinger. En må skille disse to gruppene og være klar over at gjennomsnittlig sysselsettingsandel ikke nødvendigvis gir et riktig bilde. Hvis det viser seg å være en slik stiavhengighet, kan dette være et argument for at en setter inn mer ressurser mot sysselsetting når arbeidsmarkedet er gunstig og eventuelt dreier innsatsen mer mot kompetanseheving når arbeidsmarkedet ikke er gunstig ut i fra antakelsen om at det er bedre å øke kvalifikasjonene enn å ”stange i muren”.

Referanser

Bjerkan, K. Ystmark (2007): *Ny sjanse til arbeid? En effektevaluering*. Masteroppgave fra NTNU

Freedman, D. A. 2010, *Statistical Models and Causal Interference. A Dialogue with the Social Sciences*, (Red. Collier, D, Sekhon, J. S., Start. P. B), Cambridge University Press

HiO-rapport 2009 nr. 7. Å se hele personen. En studie om årsaker til frafall og gode grep for å forhindre frafall i Ny sjanse-prosjektene. (pdf)

HiO-rapport 2009 nr 11 Å se hele personen. Del II Veileder: "De gode grepene"

IMDI-rapport 2007-10 "Ny sjanse. Deltakere og prosjektsystem i 2005 og 2006"

IMDI-rapport 2007-10 "Det lønner seg! En samfunnsøkonomisk analyse av Ny Sjanse" (utarbeidet av Econ Pöyry)

IMDI-rapport 2008-4 "Fra sosialhjelp til arbeid"

IMDI-rapport 2009-5 "Resultater av Ny sjanse for 2008"

IMDI-rapport 2010-6 "Resultater av Ny sjanse for 2009"

Rambøll Management Consulting (2010): Undersøkelse om arbeidsgiveres erfaringer med ansettelse av tidligere Ny sjanse-deltakere

SSB rapport 2011/19:•Lønnstakere på korttidsopphold og sysselsatte innvandrere. 4. kvartal 2009

SSB rapport 2011/01:Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2009

SSB rapport 2011/10:Monitor for introduksjonsordningen 2010

SSB rapport 2010/28:Overkvalifisering blant innvandrere

SSB rapport 2010/07:Monitor for introduksjonsordningen 2009

SSB rapport 2010/2:Flyktninger og arbeidsmarkedet 4. kvartal 2008

SSB rapport 2009/51:Arbeidsledighet blant innvandrere - en prognosemodell

SSB notat 2009/61:Hvordan påvirkes innvandrerne av omslaget i arbeidsmarkedet?

SSB Rapport: Jobs for immigrants. Labour market integration in Norway
•Riktig yrke etter utdanning? (SSB rapport 2008/37)

SSB rapport 2008/26: Ikke-vestlige innvandreres forhold til arbeidsmarkedet, utdanning og velferdsordninger i ulike livsfaser

Vedlegg A: Sysselsettingen fordelt på næring og yrke

Det er også av interesse å se på om "Ny sjanse" fører til noen endring i fordelingen på næringer. Det kan tenkes at for å komme i jobb må en slå inn på noe nytt, skifte bransje. Vi ønsker også å se på forskjellen mellom menn og kvinner siden Norge er kjent for å ha et mer kjønnsdelt arbeidsmarked enn land det er naturlig å sammenligne seg med.

Vi finner som ventet at de store sektorene er helse og sosialtjenester, hotell og restaurant og til en viss grad forretningsmessig tjenesteyting og industri. Hovedtrekkene i bildet er likt både før og etter "Ny sjanse", noe som ikke er overraskende av to grunner. Først og fremst fordi med så få deltakere så må en bruke en forholdsvis grov næringsinndeling – og da kan en skifte jobb innenfor den bransjen man var i. Vi skal nedenfor se på endringer i yrke. Men gitt deltakernes svake utdanningsbakgrunn, og for de mest nyankomne sikkert også betydelige språkproblemer, så er det som tabellen viser bransjer uten for sterke kvalifikasjonskrav hvor "Ny sjanse" deltakerne kan få jobb.

Tabell A1. Sysselsatte deltakere fordelt på næring, alle, 1997 - 2010

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Jord, skog, fiske	9,5	1,4	5,4	2,0	0,6	1,1	0,7	0,8	1,9	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0
Industri og bergv.	9,5	11,6	14,0	7,9	12,5	12,5	9,9	5,0	3,9	2,5	5,6	5,9	5,9	6,6
Utleie av arb.krft.	9,5	4,3	4,3	1,0	3,8	1,1	2,1	4,2	2,9	10,6	10,9	9,4	3,1	2,4
Bygg- og anlegg.	0,0	1,4	2,2	4,0	5,0	1,1	2,1	1,7	2,9	2,5	1,9	2,1	1,7	1,2
Handel, hotell&rest.	19,0	30,4	22,6	23,8	22,5	21,0	17,7	24,4	21,4	21,3	21,8	21,5	21,5	22,7
Transp. og kom.	7,1	7,2	11,8	8,9	6,3	5,7	5,7	5,9	8,7	5,6	7,1	7,9	10,2	9,6
Forretnm. tjenesteyt.	9,5	18,8	20,4	27,7	20,0	20,5	20,6	16,8	17,5	18,1	13,5	10,9	11,3	12,8
Off.adm. og forsvar	9,5	2,9	3,2	3,0	5,0	6,3	9,2	7,6	9,7	5,6	3,4	2,6	2,8	2,7
Undervisning	0,0	2,9	2,2	6,9	8,1	9,1	5,7	7,6	3,9	1,3	4,1	3,5	4,0	4,5
Helse- og sosialtjen.	19,0	13,0	12,9	13,9	14,4	17,6	23,4	24,4	24,3	31,9	30,1	35,0	37,4	35,8
Annen tjenesteyt	7,1	5,8	1,1	1,0	1,9	4,0	2,8	1,7	2,9	0,6	1,1	1,2	1,4	1,5
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ant. sysselsatt	42	69	93	101	160	176	141	119	103	160	266	340	353	335
Ant. totalt	277	341	425	549	630	737	802	835	874	886	889	892	892	892
Syss. andel	15,2	20,2	21,9	18,4	25,4	23,9	17,6	14,3	11,8	18,1	29,9	38,1	39,6	37,6

Tabell A2. Sysselsatte deltakere fordelt på næring, menn, 1997 - 2010

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Jord, skog, fiske	7,1	0,0	8,1	2,7	0,9	1,6	1,1	1,4	1,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0
Industri og bergv.	10,7	16,7	19,4	10,7	14,3	13,0	11,2	5,8	5,4	2,1	10,2	11,1	12,2	13,6
Utleie av arb.krft.	10,7	7,1	6,5	1,3	5,4	1,6	2,2	5,8	1,8	14,7	13,4	13,7	4,7	1,5
Bygg- og anlegg.	0,0	2,4	3,2	5,3	6,3	1,6	3,4	2,9	5,4	4,2	3,9	4,6	4,1	3,0
Handel, hotell&rest.	25,0	31,0	22,6	18,7	24,1	24,4	23,6	33,3	30,4	26,3	26,0	24,2	23,6	26,5
Transp. og kom.	7,1	7,1	12,9	10,7	8,9	8,1	7,9	8,7	14,3	7,4	11,8	16,3	22,3	22,0
Forretnm. tjenesteyt.	3,6	11,9	12,9	30,7	21,4	22,8	19,1	15,9	19,6	23,2	15,7	12,4	12,2	11,4
Off.adm. og forsvar	10,7	4,8	4,8	1,3	2,7	4,1	7,9	2,9	3,6	2,1	2,4	3,3	3,4	2,3
Undervisning	0,0	2,4	1,6	6,7	4,5	5,7	4,5	4,3	1,8	1,1	0,8	1,3	1,4	2,3
Helse- og sosialtjen.	17,9	9,5	8,1	10,7	9,8	13,0	15,7	15,9	10,7	17,9	14,2	12,4	14,9	15,9
Annen tjenesteyt	7,1	7,1	0,0	1,3	1,8	4,1	3,4	2,9	5,4	1,1	0,8	0,7	0,7	0,8
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ant. sysselsatt	42	69	93	101	160	176	141	119	103	160	266	340	353	335
Ant. totalt	277	341	425	549	630	737	802	835	874	886	889	892	892	892
Syss. andel	15,2	20,2	21,9	18,4	25,4	23,9	17,6	14,3	11,8	18,1	29,9	38,1	39,6	37,6

Tabell A3. Sysselsatte deltakere fordelt på næring, kvinner, 1997 - 2010

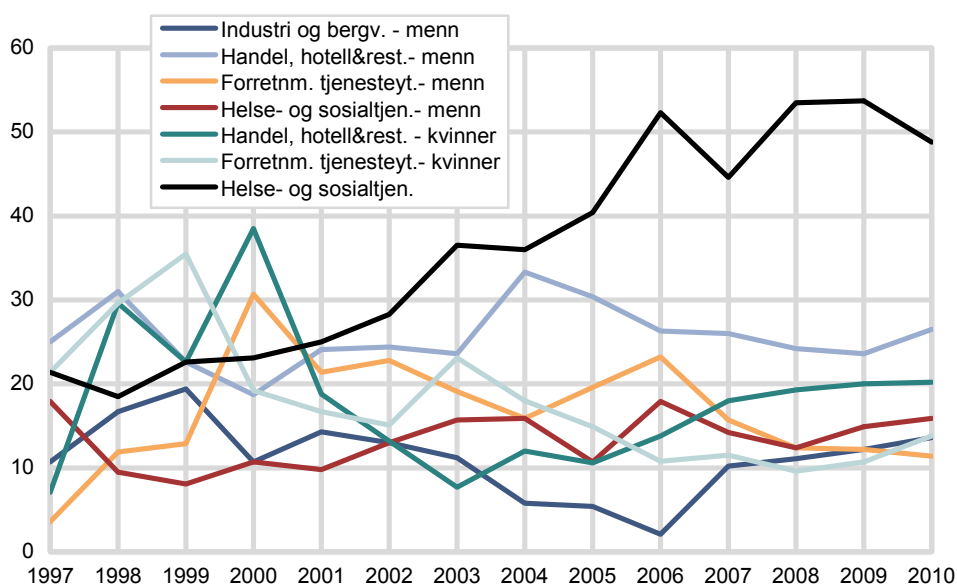
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Jord, skog, fiske	14,3	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Industri og bergv.	7,1	3,7	3,2	0,0	8,3	11,3	7,7	4,0	2,1	3,1	1,4	1,6	1,5	2,0
Utleie av arb.krft.	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9	2,0	4,3	4,6	8,6	5,9	2,0	3,0
Bygg- og anlegg.	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Handel, hotell&rest.	7,1	29,6	22,6	38,5	18,8	13,2	7,7	12,0	10,6	13,8	18,0	19,3	20,0	20,2
Transp. og kom.	7,1	7,4	9,7	3,8	0,0	0,0	1,9	2,0	2,1	3,1	2,9	1,1	1,5	1,5
Forretnm. tjenesteyt.	21,4	29,6	35,5	19,2	16,7	15,1	23,1	18,0	14,9	10,8	11,5	9,6	10,7	13,8
Off.adm. og forsvar	7,1	0,0	0,0	7,7	10,4	11,3	11,5	14,0	17,0	10,8	4,3	2,1	2,4	3,0
Undervisning	0,0	3,7	3,2	7,7	16,7	17,0	7,7	12,0	6,4	1,5	7,2	5,3	5,9	5,9
Helse- og sosialtjen.	21,4	18,5	22,6	23,1	25,0	28,3	36,5	36,0	40,4	52,3	44,6	53,5	53,7	48,8
Annen tjenesteyt	7,1	3,7	3,2	0,0	2,1	3,8	1,9	0,0	0,0	0,0	1,4	1,6	2,0	2,0
Totalt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Ant. sysselsatt	42	69	93	101	160	176	141	119	103	160	266	340	353	335
Ant. totalt	277	341	425	549	630	737	802	835	874	886	889	892	892	892
Syss. andel	15,2	20,2	21,9	18,4	25,4	23,9	17,6	14,3	11,8	18,1	29,9	38,1	39,6	37,6

Vi ser som ventet at for men er helse- og sosialtjenester lavere, industri høyere, transport og kommunikasjon en bransje som vokser når sysselsettingsandelen øker. Det er også noen i utleie av arbeidskraft – som ”faller sammen” i forbindelse med finanskrisa. Det er også noen i bygg og anlegg. Primærnæringene som har en viss sysselsetting i årene før "Ny sjanse" forsvinner ut.

For kvinnene er det helse og sosialtjenester som er den helt dominerende sektoren, fulgt av hotell og restaurant og foretningmessig tjenesteyting. Det er symptomatisk at det bare et år er registrert sysselsetting i bygg- og anlegg.

Figur A1. Sysselsettingens fordeling på næringer, de største næringer, prosent, 1997-2010

Figur A1 viser de tre største kvinnenæringene, hvor hele 83 prosent av kvinnene var sysselsatt i 2010. Som nevnt ovenfor er det helse- og sosialnæringen som tar mye av den sysselsettingsøkningen som skjer i perioden. Mennene sprer seg jevnere på næringer. De fire største i 2010 har ikke mer en 67 prosent av mennene og det er ingen så klar ”vinnernæring”.

En annen variabel er yrke som gir oss et bilde av hva slags yrker som "Ny sjanse"-deltakerne får jobb som. Det er ikke noen enkel variabel fordi det er mange faktorer som påvirker hvordan yrke blir registrert og hvordan det blir klassifisert som vi ikke kan gå inn på her. Hvis vi starter med et den groveste inndelingen av "Ny sjanse" deltakerne for å få et overblikk får vi følgende tabell:

Tabell A4 Sysselsatte deltakere fordelt på yrke, grov inndeling, 2005 - 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Adm.ledere	0,0	2,8	0,0	0,4	0,4
2 Yrker med høyere utdanning	2,0	1,4	4,1	3,0	1,8
3 Høyskoleyrker	4,1	2,8	4,1	4,6	3,5
3 Kontor- og kundeservice	0,0	6,9	9,3	8,0	3,9
5 Salg, service og omsorg	30,6	30,6	36,8	40,3	45,6
6 Bønder og fiskere	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
7 Håndverkere	2,0	6,9	2,1	2,3	2,8
8 Operatør og sjåfør	2,0	6,9	9,8	12,2	14,5
9 Andre yrker	57,1	41,7	33,7	29,3	27,6
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vi ser at det her er to helt dominerende kategorier, der er salg, service og omsorgsyrker – og såkalte ”andre yrker”. Den siste kategorien inneholder stort sett assistenter og hjelpearbeidere. Det er yrker uten krav til utdanning. Går vi så til den andre ytterlighet, nemlig det mest detaljerte firesifrede nivå får vi følgende tabell:

Tabell A5. Sysselsatte deltakere fordelt på yrke, detaljert inndeling, 2005 - 2009

	2005	2006	2007	2008	2009
1999 Lederyrker		2		1	1
2999 Akademiske yrker	1	1	8	8	5
3120 Dataingeniører og -teknikere				1	1
3221 Radiografer og audiografer				1	
3231 Sykepleiere			1		
3310 Grunnskolelærere		1	3	5	3
3320 Førskolelærere			1		4
3415 Tekniske og kommersielle salgsrepresentanter	1				
3419 Markedsførings- og reklamekonsulenter			1	1	
3423 Kunde-/ personalkonsulenter (vikarbyrå)				1	
3443 Lavere saksb. v/trygdekontor					1
3460 Sosionomer, barnevernspedag.	1		1	2	1
3475 Idrettsutøvere og – trenere		1	1	1	
4113 Sekretærer			1	1	
4114 Kontomedarbeidere		3	4	11	2
4121 Økonomi-/revisjonsassistenter		1	1	1	1
4131 Lagermedarbeidere og materialforvaltere			9	5	5
4142 Postbud og -sorterere		1	3	3	3
5122 Kokker	4	5	8	10	10
5123 Hovmestere, servitører o.l.	1	3	4	2	4
5131 Barne- og ungdomsarbeidere			18	34	53
5132 Omsorgsarb. og hjelpepleiere			8	6	4
5133 Hjemmehjelpere			2	4	3
5135 Legesekretærer			1		
5136 Dagmammaer, praktikanter o.l.					1
5139 Annet pleie-/omsorgspersonale			10	26	24
5141 Frisører, kosmetologer o.l.			1	2	1
5163 Vaktmestere o.l.			3	2	5
5221 Butikkmedarbeidere o.l.	10	13	14	20	23
5223 Dør- og telefonselgere					1
5224 Selgere(engros)			1		
5225 Intervjuere		1	1		
6130 Plante- og husdyrprodusenter (kombinasjonsbruk)	1				
7122 Betong- og grunnarbeidere (bygg)		1			
7123 Jernbindere					1
7125 Tømrere		1	2	2	1
7126 Vei- og anleggsarbeidere					1
7129 Anleggsgartnere					1
7141 Malere og byggtapetsere		1	1	1	1
7212 Sveisere			1		
7217 Bilskadereparatører					1
7231 Bilmekanikere	1	2			
7233 Landbruks- og anleggsmaskinmekanikere				1	1
7241 Elektrikere, elektronikere o.l.				1	1
7436 Møbeltapetsere o.l.				1	
8132 Operatører innen glassproduksjon			1	1	1
8141 Operatører innen produksjon /videreføring av trelastprodukter			1		
8159 Operatører innen annen kjemisk prosessindustri				1	1
8211 Oper. innen metallvareproduksjon			1	2	1
8214 Operatører innen produksjon av betongprodukter mv.				1	
8224 Operatører innen plastfag og plastproduksjon			1	3	3
8252 Bokbindere				1	1
8253 Operatører innen kartonasje		1	1		
8262 Veve- og hekle/strikkemaskinoperatører o.l.				1	
8266 Operatører innen farging, vasking, rensing mv. av tekstil o.l.		1	1	1	2
8271 Fagarbeidere innen bearbeiding av fisk og -produksjon			2	2	2
8274 Operatører av møller for korn og krydder			1		
8275 Operatører av maskiner - bakverk, korn- og sjokoladeprodukter ..	1			2	2
8276 Operatører av maskiner for bearbeiding av frukt, grønnsaker etc.		1			
8279 Operatører innen annen næringsmiddelproduksjon			1	2	2
8321 Bil-, drosje- og varebilførere			1	6	11
8322 Buss- og sporvognførere		2	7	9	13
8323 Lastebil- og vogntogførere			1		1
8331 Anleggsmaskinførere					1
9132 Rengj.spersonale i bedrifter	18	19	44	39	43
9133 Kjøkken-/anretningsassistenter	5	9	14	24	25
9142 Bilklargjørere	1	1	1		1
9151 Bud o.l.	2		1	2	1
9152 Vakter og dørvakter			1	1	1
9160 Renovasjonsarbeidere o.l.			2	2	1
9310 Hjelpearbeidere innen bygg, anlegg, vedlikehold o.l.	1	1	2	3	3
9320 Hjelpearb. innen industri				5	3
9330 Hjelpearb. innen lager og godshåndtering	1			1	
Totalt	49	72	193	263	283

Vi ser at de store gruppene er:
5131 Barne- og ungdomsarbeidere
5139 Annet pleie-/omsorgspersonale
5221 Butikkmedarbeidere o.l.
9132 Rengjøringspersonale i bedrifter
9133 Kjøkken-/anretningsassistenter

Hvorav de to første først dukker opp sammen med ny sjanse. Vi ser også at det er en økning i gruppen akademiske yrker, selv om dette er en liten gruppe, så er den relative økningen markant. Det må sees på som et godt tegn at "Ny sjanse" klarer å få personer som har forutsetninger for et yrker som krever utdanning på universitets- og høyskolenivå inn i slik yrker og istedenfor jobber med langt lavere kvalifikasjonskrav.

Figurregister

1.	Antall deltakere etter landbakgrunn., de 35 største av i alt 70 land i perioden 2005-2009	9
2.	Deltakere etter alder og kjønn, 5 års bevegelig gjennomsnitt. Alder i 2010	10
3.	Deltakere etter kumulativ aldersfordeling for kvinner og menn. Alder i 2010	11
4.	Registrert utdanning – inkludert selvoppgitt utdanning fra utlandet, N = 892	12
5.	Antall måneder i "Ny sjanse", antall og kumulativ prosentfordeling	13
6.	Hovedaktivitet etter avsluttet "Ny sjanse", innrapportert fra prosjektene, 2005 - 2009	16
7.	Andel deltakere som er registrert med indikasjon på sysselsetting, 1983 – 2011	18
8.	Sysselsetting målt ved registrerte arbeidstakere	19
9.	Sysselsettingsgrad målt ved registrerte arbeidstakere etter landbakgrunn og år, prosent	19
10.	Sysselsettingsgrad målt ved registrerte arbeidstakere etter startårganger 1998 – 2011	20
11.	Sysselsettingsgrad, registrerte arbeidstakere, 30 timer eller mer, startårganger 1998 – 2011	21
12.	Sysselsettingsgrad målt ved andel med kontantlønn, startår, 1995 – 2010	22
13.	Sysselsettingsgrad målt ved andel med kontantlønn, sluttår 1995 – 2010	22
14.	Sysselsettingsgrad målet ved andel med kontantlønn, fordelt på menn og kvinner	23
15.	Andel av kvinner og menn i ulike inntektsskisser, prosent	23
16.	Fordeling av kontantlønn, alle deltakere, 2003 og 2009	24
17.	Hovedtilstand "Kun sosialhjelp", sluttårskohorter, 2000 – 2009	25
18.	Fordeling av hovedtilstander, Somalia, 2000 – 2009, data fra SFP	26
19.	Fordeling av hovedtilstander, Irak, 2000 – 2009, data fra SFP	26
20.	Fordeling av hovedtilstander, Øvrige Afrika, 2000 – 2009, data fra SFP	27
21.	Fordeling av hovedtilstander, Øvrige Asia, 2000 – 2009, data fra SFP	27
22.	Fordeling av hovedtilstander, Restgruppe, 2000 – 2009, data fra SFP	28
23.	År med arbeidserfaring, "Ny sjanse" deltakere i perioden 1983 – startår for Ny sjanse ..	29
24.	Sysselsetting målt ved arbeidstid, avslutning av "Ny sjanse" før og etter finanskrisen ..	31
25.	Arbeidstakere etter arbeidstid, fordelt på avslutning før og etter finanskrisen	31
26.	Arbeidstakere, fordelt på avslutning før og etter finanskrisen og kjønn	31
27.	Arbeidstakere før og etter finanskrisen, startår 2007	33
28.	Arbeidstakere, bare heltid, avsluttet før og etter finanskrisen, med startår 2007	33
29.	Arbeidstakere, sum lønn over 200.000, avsluttet før og etter finanskrisen, med startår 2007	34
A1.	Sysselsettingens fordeling på næringer, de største næringer, prosent, 1997-2010	39

Tabellregister

1.	Deltakere etter landbakgrunn i hovedgrupper og etter kjønn.....	9
2.	Deltakere etter start- og sluttår, landbakgrunn og kjønn. 2005 – 2009. Antall og prosent	10
3.	Deltakere etter alder i 2010 i år de slutter på tiltake. Prosent og absolutte tall.....	11
4.	Deltakere etter utdanningsnivå og innvandringsår, prosent og tall	12
5.	Deltakere med registrert utdanning, etter kjønn og verdensregion, 2009, prosent.....	12
6.	Deltakere i "Ny sjanse", utdanning fordelt på aldersgruppe, 2010 i prosent	13
7.	Antall måneders deltakelse, fordelt på landbakgrunn og kjønn, i prosent	14
8.	Deltakere etter arbeidstid, kontantlønn og pensjonsgivende inntekt, 1983 - 2011	17
9.	"Ny sjanse" deltaker etter hovedtilstand, 2000 – 2009, status i referanseuken i november	25
10.	Betydningen av å ha jobbet før "Ny sjanse" for ha jobb etter "Ny sjanse"	28
11.	År med arbeidserfaring – fordelt på arbeidstidsgrupper, 2004 - 2011	29
12.	Avslutning før og etter finanskrisen, etter verdensregion, prosent og antall	30
13.	Deltaker som sluttet før/etter finanskrisen etter startår for "Ny sjanse".....	32
14.	Deltakere med startår 2007, etter startmåned og avslutning før og etter finanskrisen	32
A1.	Sysselsatte deltakere fordelt på næring, alle, 1997 - 2010.....	38
A2.	Sysselsatte deltakere fordelt på næring, menn, 1997 - 2010	38
A3.	Sysselsatte deltakere fordelt på næring, kvinner, 1997 - 2010.....	38
A4.	Sysselsatte deltakere fordelt på yrke, grov inndeling, 2005 - 2009	39
A5.	Sysselsatte deltakere fordelt på yrke, detaljert inndeling, 2005 - 2009.....	40

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Statistisk sentralbyrå

Oslo:

Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo
Telefon: 21 09 00 00
Telefaks: 21 09 49 73

Kongsvinger:

NO-2225 Kongsvinger
Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no

ISBN 978-82-537-8409-0 (trykt)
ISBN 978-82-537-8410-6 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

Pris kr 155,00 inkl. mva

ISBN 978-82-537-8409-0

9 788253 784090

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway